

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Кафедра міжнародних відносин
Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії»
Освітня програма 291.00.02 «Регіональні студії»

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему:

**ПАРТІЙНО-ПОЛІТИЧНЕ ПРОТИСТОЯННЯ У США ЩОДО
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ЧАСІВ ПРЕЗИДЕНСТВА
ДЖ. БАЙДЕНА**

Студента 4 курсу
денної форми навчання
Конопенко-Шиліна
Артема Борисовича

Науковий керівник:
канд. іст. наук, доцент,
доцент кафедри
міжнародних відносин
Бессонова М. М.

Київ – 2026

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ СКОРОЧЕНЬ	3
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ	8
1.1. Стан наукової розробки проблеми та джерельна база дослідження	8
1.2. Понятійно-категоріальний апарат та методи дослідження	12
РОЗДІЛ 2. ІНСТИТУЦІЙНО-ПОЛІТИЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ПОЗИЦІЙ ПАРТІЙ США ЩОДО РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	17
2.1. Склад Конгресу США у роки президентства Дж.Байдена	17
2.2. Позиція адміністрації Дж. Байдена та внутрішньопартійна динаміка Демократичної партії	22
2.3. Еволюція позиції Республіканської партії: від традиційного атлантизму до «America First»	27
РОЗДІЛ 3. КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ПАРТІЙНО-ПОЛІТИЧНОГО ПРОТИСТОЯННЯ ЩОДО РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	34
3.1. Дебати навколо обсягів та форм військової допомоги Україні	34
3.2. Економічні санкції проти Росії та енергетична політика: партійні розбіжності	40
3.3. Інформаційна політика та риторика: відмінності в комунікаційних стратегіях партій	48
РОЗДІЛ 4. ВПЛИВ ПАРТІЙНОГО ПРОТИСТОЯННЯ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОЛІТИКИ США ЩОДО УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДВОПАРТІЙНОГО КОНСЕНСУСУ	58
4.1. Наслідки партійних розбіжностей для стабільності та передбачуваності американської підтримки України	58
4.2. Електоральний вимір: українське питання у президентських та конгресових виборах 2024 року	64
4.3. Перспективи збереження двопартійної підтримки України в контексті змін політичного ландшафту США	70
ВИСНОВКИ	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ	82

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ СКОРОЧЕНЬ

ВВП	валовий внутрішній продукт
ВПС	військово-повітряні сили
ATACMS	Army Tactical Missile System - армійська тактична ракетна система
CEPA	Center for European Policy Analysis - Центр аналізу європейської політики
CFR	Council on Foreign Relations - Рада з міжнародних відносин
CNBC	Consumer News and Business Channel - американський діловий телеканал
CNN	Cable News Network - американська телемережа кабельних новин
COVID-19	Coronavirus Disease 2019 - коронавірусна хвороба 2019 року
CRS	Congressional Research Service - Служба досліджень Конгресу США
CSIS	Center for Strategic and International Studies - Центр стратегічних та міжнародних досліджень
EU	European Union - Європейський Союз
G7	Group of Seven - Група семи провідних демократичних держав
GDP	Gross Domestic Product - валовий внутрішній продукт
GIS	Global Intelligence and Security міжнародна аналітична мережа
GOP	Grand Old Party - неофіційна назва Республіканської партії США
HRW	Human Rights Watch - міжнародна правозахисна організація
IRA	Internet Research Agency - Агентство інтернет-досліджень
LNG	Liquefied Natural Gas - зріджений природний газ
MAGA	Make America Great Again - гасло та рух прихильників Дональда Трампа
NATO	North Atlantic Treaty Organization - Організація Північноатлантичного договору
NBC	National Broadcasting Company - американська телемовна компанія
NDAA	National Defense Authorization Act - Закон про повноваження у сфері національної оборони
NPR	National Public Radio - Національне громадське радіо США
NS-MBS	Non-SDN Menu-Based Sanctions - санкції на основі меню, що не входять до списку SDN
NS2AG	Nord Stream 2 AG - оператор газопроводу "Північний потік - 2"
OFAC	Office of Foreign Assets Control - Управління з контролю за іноземними активами Міністерства фінансів США
PBS	Public Broadcasting Service - Служба громадського мовлення США
SDN	Specially Designated Nationals - список осіб, що перебувають під спеціальними санкціями США

SSI	Sectoral Sanctions Identifications - секторальний санкційний список США
VOA	Voice of America - Голос Америки (американська міжнародна медіаорганізація)
WTO	World Trade Organization - Світова організація торгівлі

ВСТУП

Актуальність теми. Повномасштабне вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 р. стало не лише найбільшим безпековим викликом для Європи з часів Другої світової війни, а й чинником суттєвої трансформації внутрішньополітичного ландшафту провідних держав Заходу. Особливе місце у цьому процесі посідають Сполучені Штати Америки, чия позиція як глобального лідера безпосередньо визначає стійкість міжнародної архітектури безпеки та спроможність України чинити опір агресору.

Сьогодні американська зовнішня політика щодо українського питання перебуває у стані безпрецедентної поляризації. Якщо на початковому етапі війни спостерігався двопартійний консенсус, то згодом підтримка України трансформувалася з питання національної безпеки на об'єкт ідеологічного розколу та маркер партійної ідентичності. Трансформація Республіканської партії під впливом доктрини «*America First*», обережний підхід адміністрації Дж. Байдена до «управління ескалацією» та використання інформаційних операцій для маніпулювання електоральними настроями створюють умови стратегічної непередбачуваності.

Дослідження інституційно-політичних чинників, що формують позиції Демократичної та Республіканської партій, є критично важливим для розуміння довгострокових перспектив українсько-американських відносин та забезпечення національних інтересів України.

США залишаються важливим партнером для України навіть в умовах непередбачуваності сучасної політики Білого дому. Тож, вивчення партійно-політичного протистояння у США щодо російсько-української війни часів президентства Дж.Байдена є необхідним для: розуміння витоків поточної політики США та її пріоритетів; визначення ключових точок консенсусу та конфлікту; оцінки впливу внутрішньополітичної боротьби на формування зовнішньої політики США стосовно України.

Об'єкт дослідження – партійно-політичне протистояння у США.

Предмет дослідження – партійно-політичні розбіжності між Демократичною та Республіканською партіями США щодо російсько-української війни часів президентства Дж.Байдена.

Мета дослідження – комплексний аналіз партійно-політичних розбіжностей між Демократичною та Республіканською партіями США щодо підходів до підтримки України в контексті російсько-української війни часів президентства Дж.Байдена.

Для досягнення поставленої мети передбачено виконання таких **дослідницьких завдань**:

- дослідити теоретико-методологічне підґрунтя та стан наукової розробки проблеми партійної поляризації у зовнішній політиці США;
- проаналізувати інституційну структуру Конгресу США;
- з'ясувати роль адміністрації Дж. Байдена у формуванні стратегії допомоги Україні;
- охарактеризувати еволюцію ідеологічних платформ обох партій;
- визначити ключові аспекти партійного протистояння у сферах військової допомоги, санкційного режиму та інформаційної політики;
- проаналізувати вплив електорального циклу 2024 року та початку каденції Д. Трампа на перспективи збереження двопартійної підтримки України.

Теоретичне значення роботи полягає у систематизації концептів «партійної поляризації» та «управління ескалацією» стосовно українського кейсу, а також у концептуалізації феномену «відмивання наративів» як інструменту впливу на зовнішньополітичний дискурс США.

Апробація. Матеріали дослідження було представлено 18 квітня 2026 р. на 3-тій Міжнародній академічній конференції «Україна та Сполучені Штати: досвід та перспективи співпраці», присвячена 250-річчю Сполучених Штатів за участю представників Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Посольства США в Києві та Міжнародної асоціації американістики у секції «Українсько-американські відносини: історія, сучасний стан та перспективи» у рамках теми «Ключові аспекти партійно-політичного

протистояння в США щодо Російсько-української війни (лютий2022-січень2025)»).

Також апробація матеріалів дослідження відбулася на VI студентській науковій конференції «Актуальні проблеми міжнародних відносин» (Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 21 травня 2026 р.) у виступі на тему «Електоральний вимір американської допомоги Україні в контексті виборчої кампанії 2024 року», XIII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми міжнародних відносин та зовнішньої політики» (Львів, 26 березня 2026 р.) виступом на тему «Інституційно-політичні чинники формування позицій партій США щодо російсько-української війни за каденції Дж. Байдена», та науковій конференції «Міжнародні відносини та світова політика: нові тренди переосмислення минулого» (Запорізький національний університет, 22 травня 2026 р.) у виступі на тему «Партійні розбіжності у США щодо економічних санкцій проти Росії в умовах російсько-української війни» та у публікації тез у збірниках матеріалів конференцій¹.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, чотирьох розділів, поділених на підрозділи, висновків, списку використаних джерел та літератури, який складається з 72 найменувань.

¹ Конопенко-Шилін А. (2026) *Інституційно-політичні чинники формування позицій партій США щодо російсько-української війни за каденції Дж. Байдена*. Актуальні проблеми міжнародних відносин та зовнішньої політики Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (Львів, 26 березня 2026 р.). Львів : НУ «Львівська політехніка», 2026. С.249-252.

Конопенко-Шилін А. (2026) *Партійні розбіжності у США щодо економічних санкцій проти Росії в умовах російсько-української війни*. Міжнародні відносини та світова політика: нові тренди переосмислення минулого: Збірка наукових праць. Випуск 2. Запоріжжя. ЗНУ, 2026. С.242-249. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/31327>

Kononenko-Shylin A. (2026). *Key Aspects of U.S. Partisan Political Confrontation over the Russian-Ukrainian War (February 2022 – January 2025)* Ukraine & the United States: Experience and Prospects of Cooperation. Proceedings of the 3rd International Academic Conference. Kyiv, April 18, 2026. Oleh Mashevskiy, Olga Sukhobokova, Eduard Kuzmenko, Mariia Kudasiuk (ed.). Kyiv, Taras Shevchenko National University of Kyiv, 2026. P.71-75/

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1. Стан наукової розробки проблеми та джерельна база дослідження

Тема позицій провідних американських партій щодо російсько-української війни є відносно новою для наукового дискурсу, що зумовлено передусім хронологічними рамками досліджуваних подій. Повномасштабне вторгнення Росії в Україну в лютому 2022 р. стало каталізатором інтенсивного вивчення зовнішньополітичних реакцій демократичних держав, і США як ключовий актор підтримки України незмінно перебувають у центрі цієї наукової уваги. Тема партійно-політичного виміру американської позиції щодо конфлікту залишається недостатньо систематизованою у вітчизняній науковій літературі, хоча зарубіжна, насамперед англомова, академічна та експертна думка вже сформувала значний масив досліджень.

Аналіз наявної наукової та експертної літератури дозволяє умовно розподілити її на кілька тематичних груп. Першу групу складають праці, що безпосередньо досліджують американську зовнішню політику щодо України в умовах російської агресії. До цієї групи відносяться аналітичні матеріали провідних американських дослідницьких центрів – Центру стратегічних та міжнародних досліджень (*CSIS*), Ради з міжнародних відносин (*CFR*), Атлантичної ради (*Atlantic Council*) та Центру аналізу європейської політики (*CEPA*). Зокрема, праці аналітиків *CSIS* – Л. Маккензі² та М. Ф. Канціана³ – присвячені стратегічним аспектам американської підтримки України та наслідкам можливого припинення цієї підтримки. Дослідники *Atlantic Council* –

² MacKenzie, L. (2024, December 9). *Escalation as a path to peace: Risk tolerance and negotiations in Ukraine*. Center for Strategic and International Studies. <https://www.csis.org/analysis/escalation-path-peace-risk-tolerance-and-negotiations-ukraine>

³ Cancian, M. F. (2023, December 19). *The impact of ending military aid to Ukraine: Gradual decline, then collapse*. Center for Strategic and International Studies. <https://www.csis.org/analysis/impact-ending-military-aid-ukraine-gradual-decline-then-collapse>

Д. Клейн⁴ та Е. Гофман⁵ – аналізують інституційні механізми американської допомоги та її зв'язок із виборчим циклом. Публікації *CFR* під авторством П. Старес, М. Карло⁶ та Дж.М. Ліндсі⁷ розглядають зовнішньополітичні пріоритети США крізь призму президентських виборів 2024 року.

Другу групу становлять наукові праці, що аналізують внутрішньополітичну поляризацію в США і лише опосередковано торкаються питань підтримки України. Серед найбільш значущих є академічне дослідження Дж. Тама, опубліковане у рецензованому журналі *Zeitschrift für Außen- und Sicherheitspolitik* (2025), яке пропонує концептуальну схему аналізу двопартійності і поляризації в американській зовнішній політиці щодо України, Ізраїлю та Тайваню⁸. Публікація П. Харріса, І. Маринової та Г. Гріціус у *LSE Public Policy Review* (2023) досліджує вплив американської внутрішньої поляризації на формування позицій щодо конфлікту⁹. Праця П. Шведенсена у виданні *GIS Reports Online* присвячена ідеологічному розколу в Республіканській партії щодо України¹⁰. Ці роботи дозволяють встановити теоретичне підґрунтя для розуміння партійного виміру американської політики, хоча й не зосереджені виключно на досліджуваній тематиці.

До третьої групи належать дослідження, що вивчають трансформацію зовнішньополітичного курсу Республіканської та Демократичної партій у ширшому контексті, без безпосереднього фокусу на українському питанні. Серед них виділяються публікації видань *Foreign Policy*, *Christian Science*

⁴ Klain, D. (2024, September 2). *The United States needs a long-term approach to Ukraine aid*. Atlantic Council. <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/the-united-states-needs-a-long-term-approach-to-ukraine-aid/>

⁵ Hoffman, E. (2024, October 3). *U.S. support for Ukraine in the midst of U.S. elections*. Center for Strategic and International Studies. <https://www.csis.org/analysis/us-support-ukraine-midst-us-elections>

⁶ Stares, P. B., Carlough, M. (2024, October 9). *Why the U.S. presidential election matters for Ukraine*. Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/articles/why-us-presidential-election-matters-ukraine>

⁷ Lindsay, J. M. (2024, April 26). *Election 2024: Is Donald Trump an isolationist?* Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/blog/election-2024-donald-trump-isolationist>

⁸ Tama, J. *Bipartisanship Put to the Test: U.S. Policy Toward Ukraine, Israel, and Taiwan*. *Z Außen Sicherheitspolit* 18, 633–650 (2025). <https://doi.org/10.1007/s12399-025-01067-0>

⁹ Harris, P., Marinova, I., & Gricius, G. (2023, September 8). *War in Ukraine in a polarised America*. *LSE Public Policy Review*. <https://ppr.lse.ac.uk/articles/10.31389/lseppr.89>

¹⁰ Schwennesen, P. (2024, March 15). *The U.S. Republican schism on Ukraine*. *GIS Reports Online*. <https://www.gisreportsonline.com/r/republican-schism-ukraine/>

Monitor та *PBS NewsHour*, що простежують ідеологічну еволюцію *GOP* від рейганівського атлантизму до доктрини "*America First*". Матеріали *Chatham House* (Б. Стокс, 2023) висвітлюють динаміку суспільної підтримки в умовах поглиблення двопартійного розколу¹¹. Публікація А. Каратницького у *Foreign Policy* (2025) спростовує тезу про органічний ізоляціонізм руху *MAGA*, пропонуючи більш нюансований аналіз електоральної бази республіканців¹². Ці дослідження є важливим контекстним ресурсом для розуміння широких тенденцій партійної трансформації.

Четверту групу утворюють праці, що аналізують інформаційну та медіадинаміку навколо конфлікту – зокрема роль соціальних мереж та дезінформаційних кампаній у формуванні партійних позицій. Дослідження В. Номікоса¹³ (2025) та Д. Лінвілла і П. Уоррена (*Lawfare*, 2025)¹⁴ присвячені впливу онлайн-дезінформації на трансформацію американської суспільної думки щодо України. Ці роботи безпосередньо пов'язані з темою дослідження, оскільки аналізують механізм, через який інформаційні операції Росії вплинули на партійний дискурс щодо підтримки України.

Загалом слід констатувати, що тема партійно-політичного протистояння щодо російсько-української війни у США не отримала ще вичерпного монографічного висвітлення ані у вітчизняній, ані в зарубіжній науці, що, зрештою, зумовлено відносною новизною проблематики. Більшість існуючих досліджень є або публікаціями аналітичних центрів, або журнальними статтями, які охоплюють окремі аспекти теми. Це підтверджує актуальність і наукову доцільність обраної теми дослідження.

¹¹ Stokes, B. (2023, February 17). *Divided US support shows time is not on Ukraine's side*. Chatham House. <https://www.chathamhouse.org/2023/02/divided-us-support-shows-time-not-ukraines-side>

¹² Karatnycky, A. (2025, July 21). *No, MAGA is not isolationist*. Foreign Policy. <https://foreignpolicy.com/2025/07/21/maga-republican-trump-isolationism-ukraine-aid-russia-iran-israel/>

¹³ Nomikos, W. (2025, March 17). *How online misinformation paved the way for America's pivot away from Ukraine*. IGCC, UC San Diego. <https://ucigcc.org/blog/how-online-misinformation-paved-the-way-for-americas-pivot-away-from-ukraine/>

¹⁴ Linvill, D., & Warren, P. (2025, February 20). *Ukraine: The past, present, and future of Russian disinformation*. Lawfare. <https://www.lawfaremedia.org/article/ukraine--the-past--present--and-future-of-russian-disinformation>

Важливою складовою підрозділу є аналіз джерельної бази роботи. Джерельну базу дослідження становлять різномірні матеріали, які можна систематизувати за кількома групами залежно від їхньої природи та функціонального призначення.

Першу групу джерел складають офіційні урядові та законодавчі документи. До них відносяться матеріали Конгресу США, зокрема результати поіменних голосувань щодо пакетів допомоги Україні (у тому числі квітневий пакет 2024 р. на 95 млрд доларів), закони та резолюції Конгресу, включаючи Закон про чіпи та науку, Закон про скорочення інфляції та Двопартійний закон про інфраструктуру. До цієї ж групи належать виконавчі укази президента Байдена щодо санкцій проти Росії та заборони імпорту російських енергоносіїв. Ці джерела є первинними і дозволяють реконструювати інституційні рішення, що формували американську відповідь на агресію Росії.

Другу групу становлять матеріали аналітичних та дослідницьких центрів. Особливе місце серед них займають публікації *CSIS*, *CFR*, *Atlantic Council*, *CEPA*, *Chicago Council on Global Affairs* та *Chatham House*, що містять як фактичний аналіз подій, так і стратегічні оцінки. Ці джерела поєднують у собі ознаки наукової та експертної літератури і забезпечують аналітичний каркас дослідження.

Третю групу джерел утворюють соціологічні дослідження та дані опитувань. Ключову роль тут відіграють матеріали *Pew Research Center* (серія досліджень 2022-2024 рр.), *Gallup*, *Brookings Institution*, *Chicago Council on Global Affairs* та *Ballotpedia*. Дані цих досліджень дозволяють кількісно відстежити динаміку громадської думки та партійного розколу щодо підтримки України. Вони є незамінним джерелом для розуміння електорального виміру досліджуваної проблематики.

Четверту групу складають публікації провідних американських та міжнародних медіа. У роботі використані матеріали видань *Foreign Policy*, *PBS NewsHour*, *CNN*, *NBC News*, *Newsweek*, *CNBC*, *The Washington Post*, *Roll Call*, *Defense News*, *Euronews* та *Al Jazeera*. Ці джерела забезпечують оперативний

фактичний матеріал щодо конкретних подій, заяв політичних діячів та перебігу законодавчого процесу. Попри меншу академічну строгість порівняно з науковою літературою, вони є незамінними для реконструкції реального контексту подій.

П'яту групу становлять матеріали офіційних веб-сайтів державних установ США, зокрема Бібліотеки Конгресу, Служби *Congressional Research Service*, а також офіційних ресурсів Управління з контролю за іноземними активами (*OFAC*). Ці джерела містять нормативно-правову базу санкційного режиму та профілі членів Конгресу, що є необхідними для структурного аналізу законодавчого органу. Сюди ж відносяться матеріали *Kyiv Post* та *Kyiv Independent*, видань, що безпосередньо висвітлюють український контекст подій та реакцію на американські рішення з боку України.

Таким чином, джерельна база дослідження є достатньо репрезентативною та різноманітною, поєднуючи офіційні документи, аналітику провідних дослідницьких центрів, соціологічні дані та медійні джерела. Така різноплановість забезпечує можливість комплексного аналізу досліджуваної проблематики з різних кутів зору.

1.2. Понятійно-категоріальний апарат та методи дослідження

Дослідження партійно-політичних позицій США щодо російсько-української війни ґрунтується на системі понять і категорій, що утворюють концептуальну основу роботи. Коректне визначення ключових термінів є необхідною умовою забезпечення теоретичної строгості аналізу та уникнення термінологічної плутанини.

Центральним поняттям роботи є «партійна поляризація» (*partisan polarization*). У контексті американської політичної системи цей термін означає процес наростаючого ідеологічного розмежування між Демократичною та Республіканською партіями, що виявляється як у позиціях партійних еліт і конгресменів, так і в поглядах рядових виборців. Партійна поляризація в зовнішній політиці є відносно новим явищем: традиційно саме зовнішня

політика вважалася сферою, де «політика зупиняється на краю води» (*politics stops at the water's edge*). Перенесення поляризації на зовнішньополітичну арену є одним із ключових феноменів, що аналізує дане дослідження.

Пов'язаним із попереднім є поняття «двопартійності» (*bipartisanship*) – форми міжпартійної співпраці, за якої представники обох провідних партій підтримують спільну позицію або рішення незалежно від партійної належності. У контексті підтримки України двопартійність характеризувала американську зовнішню політику безпосередньо після 24 лютого 2022 року, однак поступово поступилася місцем поляризованому дискурсу під впливом ізоляціоністської риторики та внутрішньополітичних чинників.

Важливим є концепт «*America First*» – зовнішньополітична доктрина, що ставить у пріоритет захист безпосередніх американських інтересів над глобальними зобов'язаннями та союзницькою солідарністю. Ця доктрина стала ідеологічним маркером частини республіканського руху і відобразилася в скептичному ставленні до підтримки України. На противагу їй, у роботі використовується поняття «атлантизм» (*atlanticism*) – зовнішньополітична орієнтація, що ставить у пріоритет збереження трансатлантичного партнерства з європейськими союзниками та підтримку інтегративних структур на кшталт НАТО.

Ключовим для розуміння позиції адміністрації Байдена є концепт «управління ескалацією» (*escalation management*) – стратегічний підхід, за якого ухвалення рішень щодо обсягів і форм військової підтримки визначається насамперед міркуваннями запобігання прямому збройному зіткненню між США (чи НАТО) та Росією. Цей підхід зумовлював поступовий, часто запізнілий характер поставок зброї та породжував критику як з боку проукраїнських сил, так і республіканської опозиції, що звинувачувала адміністрацію у відсутності чіткої стратегії перемоги.

Суттєвим є поняття «ізоляціонізм» (*isolationism*) – зовнішньополітична позиція, що передбачає мінімізацію міжнародних зобов'язань США та відмову від активної ролі у вирішенні зарубіжних конфліктів. У роботі також

використовується поняття «транзакціоналізм» (*transactionalism*), яке описує підхід до міжнародних відносин, орієнтований на прагматичний розрахунок вигод і витрат без урахування ціннісних чи союзницьких зобов'язань. Цей підхід характеризується готовністю підтримувати союзників лише за умови їхньої «справедливої» участі у фінансуванні спільної оборони.

У роботі активно оперуємо поняттям «санкційний режим» (*sanctions regime*) – комплекс економічних обмежувальних заходів, запроваджених США та їхніми союзниками щодо Росії у відповідь на вторгнення в Україну. Аналіз санкційного режиму включає розгляд таких конкретних інструментів, як список *SDN (Specially Designated Nationals)*, механізм «цінової стелі» на нафту (*price cap*), заходи фінансової ізоляції через *SWIFT* та скасування режиму найбільшого сприяння (*MHC/PHC*).

Важливим є також поняття «інформаційна операція» (*information operation*) і пов'язані з ним терміни «дезінформація» (*disinformation*) та «відмивання наративів» (*narrative laundering*). Ці концепти необхідні для аналізу ролі Росії у формуванні партійного дискурсу в США, зокрема через кампанію «*Storm-1516*», спрямовану на підрив суспільної підтримки України серед консервативного електорату.

Нарешті, у роботі застосовується концепція «розколотого суверенітету» партійної бази – тобто ситуації, коли позиції рядових виборців суттєво розходяться з позиціями партійних еліт. Цей феномен фіксується насамперед у Республіканській партії: попри ізоляціоністську риторику частини керівництва, значна частка республіканського електорату зберігала підтримку України протягом усього аналізованого періоду.

Для досягнення мети та реалізації завдань дослідження використовується комплекс взаємодоповнювальних методів, що охоплюють загальнофілософський, загальнотеоретичний і прикладний рівні.

На загальнофілософському рівні в основу дослідження покладено діалектичний метод, який дозволяє розглядати партійно-політичне протистояння в США як суперечливий і динамічний процес. Зокрема,

діалектичний підхід застосовується при аналізі внутрішньопартійних суперечностей, передусім у Республіканській партії між прихильниками традиційного атлантизму та ізоляціоністами, і при дослідженні суперечності між деклараціями підтримки України та реальними законодавчими діями. Метод системності застосовується при аналізі американської зовнішньої політики як цілісної системи, в якій партійна динаміка, інституційні обмеження, суспільна думка та зовнішні чинники перебувають у постійній взаємодії.

На загальнотеоретичному рівні провідну роль відіграє порівняльний метод, застосований у кількох вимірах. По-перше, здійснюється порівняльний аналіз позицій Демократичної та Республіканської партій щодо ключових аспектів підтримки України (обсягів військової допомоги, санкційної політики, переговорних перспектив). По-друге, зіставляються позиції партійних еліт (конгресменів, кандидатів у президенти) та масових виборців. По-третє, порівнюються різні часові зрізи: від початку повномасштабного вторгнення у 2022 р. до президентських виборів 2024 р.

Метод системного аналізу використовується для розгляду Конгресу США та американської двопартійної системи як взаємопов'язаних інститутів, що функціонують в умовах зовнішньополітичних викликів. Зокрема, системний підхід дозволяє пояснити, чому навіть за наявності більшості прихильників підтримки України в Конгресі реальне ухвалення відповідного законодавства блокувалося на місяці.

Серед прикладних методів ключову роль відіграє аналіз документів і контент-аналіз. Ці методи застосовуються при роботі з офіційними заявами, законодавчими актами, матеріалами слухань у Конгресі, а також з публікаціями у ЗМІ. Контент-аналіз дозволяє виявити домінуючі аргументаційні стратегії кожної з партій щодо підтримки України та відстежити їхню еволюцію в часі.

Метод *case study* застосовується при дослідженні ключових прецедентів партійного протистояння: блокування пакету допомоги в Палаті представників у 2023–2024 рр.; дебатів навколо касетних боєприпасів у 2023 р.; голосування в Сенаті та Палаті представників у квітні 2024 р.; дезінформаційної кампанії

«*Storm-1516*» напередодні виборів 2024 р. Кожен з цих випадків аналізується як ілюстрація більш загальних тенденцій партійної трансформації.

Метод кількісного аналізу застосовується при роботі з даними соціологічних досліджень *Pew Research Center, Gallup, Chicago Council on Global Affairs, Brookings Institution* та інших. Аналіз відсоткових показників, їхньої динаміки та партійних розривів дозволяє об'єктивно відстежувати трансформацію громадської думки та її зв'язок із поведінкою законодавців.

Хронологічний метод використовується для відтворення послідовності ключових подій, рішень і змін у партійних позиціях. Це дозволяє чітко встановити причинно-наслідкові зв'язки між зовнішніми подіями (наступальними операціями, результатами виборів) і змінами в американській внутрішньополітичній динаміці.

Метод структурно-функціонального аналізу застосовується при дослідженні інституційної структури Конгресу США в 117-му та 118-му скликаннях – складу палат, партійного розподілу місць, ключових комітетів та механізмів законодавчого процесу. Це дозволяє зрозуміти, яким чином структурні характеристики американської законодавчої влади формували можливості та обмеження для реалізації зовнішньополітичного курсу адміністрації Байдена.

Таким чином, методологічна основа дослідження є комплексною і багаторівневою, поєднуючи загальнофілософські принципи з конкретними аналітичними прийомами, характерними для наукових студій у галузі міжнародних відносин і зовнішньої політики. Така методологічна конфігурація забезпечує системний, науково обґрунтований та верифікований аналіз обраної теми.

РОЗДІЛ 2

ІНСТИТУЦІЙНО-ПОЛІТИЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ПОЗИЦІЙ ПАРТІЙ США ЩОДО РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

2.1. Склад Конгресу США у роки президентства Дж.Байдена

Для кращого розуміння особливостей партійно-політичного протистояння у США в роки президентства Дж. Байдена варто окреслити дані про склад законодавчого органу.

Демократи зберегли більшість у Палаті представників і отримали контроль над Сенатом після виборів 2020 р., на яких також було обрано президентом демократа Дж. Байдена. 6 січня 2021 р., через три дні після відкриття нового Конгресу, тисячі учасників заворушень увірвалися до Капітолію, зірвавши підрахунок голосів Колегії виборників і поранивши десятки співробітників поліції Капітолію та столичної поліції Вашингтона. Законодавці та їхні співробітники втекли з обох палат у безпечні місця, але повернулися тієї ж ночі, щоб завершити засвідчення обрання новообраного президента Байдена рано вранці 7 січня¹⁵. 13 січня Палата представників оголосила імпічмент тоді ще чинному президенту Дональду Трампу за звинуваченням у підбурюванні до повстання. Пізніше Сенат його виправдав.

Палата представників складалась з 222 демократів, 215 республіканців та мала 4 вакантних місця. У Сенаті було 50 республіканців, 47 демократів та 3 незалежних, які всі об'єднувалися з демократами. Крім того, середній вік членів Палати на початку 117-го Конгресу становив 58,4 роки; сенаторів – 64,3 роки.¹⁶ Переважна більшість, 96%, членів Конгресу мала вищу освіту. Як і в останніх Конгресах, переважна більшість членів (93,8% членів Палати представників та 100% сенаторів) на початку 117-го Конгресу мали щонайменше ступінь бакалавра. Шістдесят сім відсотків членів Палати представників та 76%

¹⁵ History, Art & Archives: US House of Representatives(n.d.). *Congress Profiles: 117th Congress (2021–2023)*. <https://history.house.gov/Congressional-Overview/Profiles/117th/>

¹⁶ Manning, J. E. (2022, December 14). *Membership of the 117th Congress: A profile*. Congressional Research Service. <https://www.congress.gov/crs-product/R46705>

сенаторів мали освітні ступені, що перевищують ступінь бакалавра. Профілі членів CQ на початку 117-го Конгресу вказують на таке: 22 члени Палати представників не мали освітнього ступеня, окрім атестата про повну загальну середню освіту; 5 членів Палати представників мали ступінь молодшого спеціаліста як найвищий ступінь; 108 членів Палати представників та 18 сенаторів отримали ступінь магістра як найвищий здобутий ступінь; 144 члени Палати представників (32,7% Палати представників) та 50 сенаторів (50% Сенату) мали юридичні ступені; 22 представники та 4 сенатори мали докторські ступені; та 20 членів Палати представників та 5 сенаторів мали медичні ступені¹⁷.

Для порівняння, 35 років тому, у 100-му Конгресі (1987-1988), 85,5% членів Палати представників та 89% сенаторів мали ступінь бакалавра. Сорок п'ять років тому, у 95-му Конгресі (1977-1978), 82,7% членів Палати представників та 87% сенаторів мали ступінь бакалавра. Шістдесят років тому, у 87-му Конгресі (1961-1962), 76% членів Палати представників та 76% сенаторів мали ступінь бакалавра¹⁸.

Чотири представники та один сенатор були випускниками Військової академії США, п'ять представників та один сенатор закінчили Військово-морську академію США, один представник закінчив Академію Повітряних сил США, а один сенатор закінчив Академію торгового флоту США¹⁹. П'ять представників та один сенатор були стипендіатами Родса, двоє представників – стипендіатами Фулбрайта, двоє представників – стипендіатами Маршалла, а двоє представників та один сенатор – стипендіатами Трумена. Домінуючими професіями були державна служба/політика, бізнес та право. Більшість членів ідентифікували себе як християни, і колективна більшість з них пов'язані з протестантською конфесією. Римо-католицька церква становила найбільшу окрему релігійну конфесію, а також представлені численні інші організації,

¹⁷ Manning, J. E. (2022, December 14). *Membership of the 117th Congress: A profile*. Congressional Research Service. <https://www.congress.gov/crs-product/R46705Ibid>

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Ibid.

включаючи юдеїв, мормонів, буддистів, мусульман, індуїстів, грецьких православних, п'ятидесятників, унітаріанських універсалістів та адвентистів. Середній термін служби представників на початку 117-го Конгресу становив 8,9 років (4,5 терміни в Палаті представників); сенаторів – 11,0 років (1,8 терміни в Сенаті)²⁰. У 117-му Конгресі працювало сто п'ятдесят жінок: 126 у Палаті представників, включаючи 3 делегатів та резидентного комісара, та 24 у Сенаті²¹. У Палаті представників було 56 афроамериканських членів, а в Сенаті – 3. У Палаті представників працювало 52 латиноамериканських члени: 46 у Палаті представників, включаючи 2 делегатів та резидентного комісара, та 7 у Сенаті. У Палаті представників 117 Конгресу 21 член (16 представників, 3 делегати та 2 сенатори) були американцями азійського походження або американцями з островів Тихого океану. У Палаті представників працювала рекордна кількість корінних американців (американських індіанців, корінних жителів Аляски або корінних гавайців)²².

118-й Конгрес було обрано 8 листопада 2022 р. Новий законодавчий період розпочався 3 січня 2023 р. та завершився в січні 2025 р. У Палаті представників США 435 членів, а в Сенаті США 100 членів. Мінімальний вік для обрання членом Палати представників становить 25 років. Сенатори повинні бути віком щонайменше 30 років²³.

Палата представників складалась з 220 республіканців (плюс 2 делегати та комісар резидент Пуерто-Рико), 211 демократів (плюс 3 делегати) та 4 вакантних місця. У Сенаті 49 республіканців, 47 демократів та 4 незалежних, які всі об'єднувалися з демократами. Крім того, середній вік членів Палати на початку 118-го Конгресу становив 57,9 років; сенаторів – 64,0 роки²⁴. Переважна більшість, 96%, членів Конгресу мали вищу освіту. Як і в останніх

²⁰ Manning, J. E. (2022, December 14). *Membership of the 117th Congress: A profile*. Congressional Research Service. <https://www.congress.gov/crs-product/R46705>

²¹ Ibid.

²² Ibid.

²³ Britt Anlar, & Köhler, I. (2023). *The 118th U.S. Congress 2023*. Center for Youth Political Participation (CYPP), Rutgers University. <https://cypp.rutgers.edu/the-118th-u-s-congress/>

²⁴ Manning, J. E. (2024, December 12). *Membership of the 118th Congress: A profile*. Congressional Research Service. <https://www.congress.gov/crs-product/R47470>

Конгресах, переважна більшість членів (93,8% членів Палати представників та 99% сенаторів) на початку 118-го Конгресу мали щонайменше ступінь бакалавра²⁵. Шістдесят чотири відсотки членів Палати представників та 79% сенаторів мали освітні ступені, що перевищують ступінь бакалавра. Профілі членів CQ на початку 118-го Конгресу вказують на таке: 23 члени Палати представників не мали освітнього ступеня, окрім атестата про повну загальну середню освіту; 5 членів Палати представників та 1 сенатор мали ступінь молодшого спеціаліста як найвищий ступінь; 107 членів Палати представників та 20 сенаторів отримали ступінь магістра як найвищий здобутий ступінь; 132 члени Палати представників (30,5% Палати представників) та 51 сенатор (51% Сенату) мали юридичні ступені; 22 представники та 4 сенатори мали докторські ступені; та 21 член Палати представників та 5 сенаторів мали медичні ступені²⁶.

Семеро представників та один сенатор були випускниками Військової академії США, п'ять представників та один сенатор закінчили Військово-морську академію США, двоє представників закінчили Академію Повітряних сил США, а один сенатор закінчив Академію торговельного флоту США. Двоє представників та один сенатор були стипендіатами Родса, двоє представників – стипендіатами Фулбрайта, двоє представників – стипендіатами Маршалла, а один представник та один сенатор – стипендіатами Трумена. Домінуючими професіями були державна служба/політика, бізнес та право.

Радикальних змін у конфесійному розрізі не було. Більшість членів ідентифікували себе як християни, і колективна більшість з них пов'язані з протестантською конфесією. Римо-католицька церква становила найбільшу окрему релігійну конфесію, а також представлені численні інші організації, включаючи юдеїв, святих останніх днів, буддистів, мусульман, індуїстів, греків та російських православних, п'ятидесятників, унітаріанців-універсалістів та адвентистів. Середній термін служби представників на початку 118-го Конгресу становив 8,5 років (4,3 терміни в Палаті представників); сенаторів – 11,2 років

²⁵ Manning, J. E. (2024, December 12). *Membership of the 118th Congress: A profile*. Congressional Research Service. <https://www.congress.gov/crs-product/R47470>

²⁶ Ibid.

(1,9 терміни в Сенаті)²⁷. У 118-му Конгресі працювало 155 жінок: 131 у Палаті представників, включаючи 3 делегатів та резидентного комісара, та 24 у Сенаті. У Палаті представників 61 афроамериканець, а в Сенаті – 3. У Палаті представників працював 61 латиноамериканець: 56 у Палаті представників, включаючи 2 делегатів та резидентного комісара, та 5 у Сенаті. Американців азійського походження та американці з островів Тихого океану було 22 (16 представників, 3 делегати та 3 сенатори). У 118-му Конгресі працювало п'ять корінних американців (американських індіанців або корінних жителів Аляски) (4 у Палаті представників, 1 у Сенаті)²⁸.

Аналіз складу Конгресу США під час президентства Дж. Байдена свідчить про складну трансформацію вищого законодавчого органу в умовах внутрішньополітичної поляризації та глобальних викликів. Протягом роботи 117-го та 118-го скликань Конгрес демонстрував поступовий перехід від монопартійного контролю демократів до моделі розділеного правління, що суттєво вплинуло на динаміку законодавчого процесу. Попри драматичні події навколо штурму Капітолію та виклики пандемії COVID-19, законодавцям вдалося ухвалити низку стратегічних актів у сферах інфраструктури, високих технологій та соціальної підтримки, а також сформуванню двопартійну підтримку України.

Демографічний профіль обох палат підтверджує тенденцію до збереження високого освітнього цензу та професійної наступності, де домінують фахівці у сферах права, бізнесу та державної служби. Водночас спостерігається історичне зростання репрезентативності жінок та етнічних меншин, що робить сучасний склад Конгресу найбільш інклюзивним за всю історію США. Таким чином, інституційна структура Конгресу в цей період поєднувала в собі традиційний професіоналізм еліт із поступовою адаптацією до нових соціально-демографічних реалій американського суспільства.

²⁷ Manning, J. E. (2024, December 12). *Membership of the 118th Congress: A profile*. Congressional Research Service. <https://www.congress.gov/crs-product/R47470>

²⁸ Ibid.

2.2. Позиція адміністрації Дж. Байдена та внутрішньопартійна динаміка Демократичної партії

З моменту російського вторгнення в 2022 р. адміністрація Байдена продемонструвала, що вона надає пріоритет контролю над ескалацією, а не нав'язуванню витрат для боротьби з агресією Росії в Україні. Команда Байдена ретельно зважувала військові переваги допомоги з потенційними ризиками ескалації в повільному, обдуманому процесі, який неодноразово зменшував вплив підтримки США. Наприклад, вагання щодо надання танків Україні затримало навчання нових українських підрозділів і тим самим перешкоджало контрнаступу України у 2023 р.²⁹ Тривале обговорення використання західних ракет далекого радіуса дії по цілях у Росії дозволило Кремлю вивести 90% своїх літаків за межі досяжності, перш ніж адміністрація прийняла рішення. Хоча Байден зрештою надав Україні цей дозвіл, але без чіткого розуміння, чи зберігає адміністрація географічні обмеження на їх використання.

Окрім свого підходу до військової допомоги, адміністрація Байдена продемонструвала низьку толерантність до ризиків ескалації, ретельно уникаючи дій, які можуть призвести до прямого конфлікту між Сполученими Штатами та Росією. Наприклад, напередодні вторгнення Росії адміністрація Байдена евакуювала посольство США в Києві, що зменшило ймовірність того, що російські атаки загинуть американці, і тим самим усунуло цей ускладнюючий фактор для Кремля. Після вторгнення Росії президент Байден неодноразово заявляв, що США не будуть безпосередньо втручатися в конфлікт, попереджаючи про «Третю світову війну»³⁰. Згодом його адміністрація відклала, а зрештою скасувала планове випробування міжконтинентальної балістичної ракети з тієї ж причини. Ці кроки, можливо, зменшили ризики горизонтальної ескалації, але також чітко продемонстрували, що адміністрація

²⁹ Watling, J., Danylyuk, O., Reynolds, N. (2024, 18 July). *Preliminary Lessons from Ukraine's Offensive Operations, 2022–23*. The Royal United Services Institute for Defence and Security Studies. <https://www.rusi.org/explore-our-research/publications/special-resources/preliminary-lessons-ukraines-offensive-operations-2022-23>

³⁰ MacKenzie, L. (2024, December 9). *Escalation as a path to peace: Risk tolerance and negotiations in Ukraine*. Center for Strategic and International Studies. <https://www.csis.org/analysis/escalation-path-peace-risk-tolerance-and-negotiations-ukraine>

Байдена надає пріоритет уникненню застосування зброї масового знищення або прямого зіткнення з Росією, а не підтримці України.

Обережний підхід адміністрації Байдена до управління ескалацією, можливо, був виправданим, враховуючи ризики, притаманні безстроковим зобов'язанням Байдена перед Україною, але такий підхід створив труднощі в досягненні врегулювання, яке захищатиме інтереси Сполучених Штатів, їхніх європейських союзників та України. Враховуючи продемонстроване небажання адміністрації Байдена ризикувати, Кремль сумнівався, що Сполучені Штати будуть готові до ескалації та завдадуть більших витрат, якщо мирні переговори проваляться³¹. Адміністрація Байдена почала постачати Україні балістичні ракети далекого радіуса дії армійських тактичних ракетних систем (АТАСМС) у березні 2023 року, спочатку обмежуючи їх використання цілями в Україні, а потім дозволяючи удари по території Росії³². Однак адміністрація публічно не розкрила кількість наданих ракет або типи цілей, які Україна має право вражати. Удари України були нечисленними та обмежувалися військовими цілями, і повідомлення свідчили про те, що адміністрація Байдена продовжувала обмежувати українські удари певними регіонами Росії.

Представники Демократичної партії засудили рішення президента Дж. Байдена дозволити Україні отримувати касетні боеприпаси у липні 2023 року через побоювання щодо здатності цього виду зброї завдавати шкоди цивільному населенню. Група з 19 прогресистів Палати представників підписала лист, що виступає проти рішення адміністрації Байдена дати зелене світло на цю зброю, яку запускають з літаків або наземною системою зброї над цільовою зоною³³.

³¹ MacKenzie, L. (2024, December 9). *Escalation as a path to peace: Risk tolerance and negotiations in Ukraine*. Center for Strategic and International Studies. <https://www.csis.org/analysis/escalation-path-peace-risk-tolerance-and-negotiations-ukraine>

³² Entous, A., Schmitt, E., Barnes, J. (2024, November 17) *Biden Allows Ukraine to Strike Russia With Long-Range U.S. Missiles*. The New York Times. <https://www.nytimes.com/2024/11/17/us/politics/biden-ukraine-russia-atacms-missiles.html>

³³ Cole, B. (2023, July 8). *Biden faces Democrat backlash over cluster munitions for Ukraine*. Newsweek. <https://www.newsweek.com/biden-cluster-ukraine-russia-munitions-progressives-democrats-1811700>

Касетні боєприпаси призначені для розсіювання вибухових суббоєприпасів у таких кількостях, що вони можуть уражати, ранили або вбивати цивільних осіб та дружні сили під час та довго після закінчення конфлікту. США, Росія та Україна не були серед підписантів договору 2008 р. про заборону їх використання³⁴. Прогресисти Палати представників на чолі з Прамілою Джаяпал (демократка від штату Вашингтон) опублікували заяву, в якій йдеться, що це рішення суперечить попереднім крокам Конгресу щодо обмеження постачання боєприпасів через «невибірково шкоду, яку вони завдають»³⁵.

«Не існує такого поняття, як безпечна касетна бомба», – йшлося у заяві, додаючи, що підтримка США проти Росії «не вимагає підриву лідерства Сполучених Штатів у захисті прав людини в усьому світі»³⁶. Напередодні рішення Байдена ця група демократів апелювала до дослідження, опублікованого *Human Rights Watch* (HRW)³⁷, яке показало, що українські ракетні обстріли касетними боєприпасами контрольованих Росією територій у місті Ізюм на сході України протягом 2022 р. призвели до численних жертв серед цивільного населення України. Група закликала як Росію, так і Україну припинити використання зброї, яка вбиває цивільних осіб з обох сторін і продовжуватиме це робити ще багато років.

Американські чиновники заявили, що касетні боєприпаси допоможуть Україні боротися з масовими формуваннями російських військ та броньованими або ширококутовими цілями, такими як аеродроми. Вони також дозволять Києву зосередити використання унітарних боєголовок проти цінніших російських цілей. Радник з національної безпеки Джейк Салліван заявив, що

³⁴ Jackson, J. (2023, June 28). *What Are Cluster Munitions? U.S. Pushed to Give Ukraine Devastating Weapon*. Newsweek. <https://www.newsweek.com/what-are-cluster-munitions-ukraine-weapons-1809707>

³⁵ Cole, B. (2023, July 8). *Biden faces Democrat backlash over cluster munitions for Ukraine*. Newsweek. <https://www.newsweek.com/biden-cluster-ukraine-russia-munitions-progressives-democrats-1811700>

³⁶ Ibid.

³⁷ Jackson, J. (2023, June 28). *What Are Cluster Munitions? U.S. Pushed to Give Ukraine Devastating Weapon*. Newsweek. <https://www.newsweek.com/what-are-cluster-munitions-ukraine-weapons-1809707>

рішення було прийнято, оскільки в Україні закінчувалася артилерія, і їй потрібен був «міст поставок», оскільки США збільшують виробництво³⁸.

Однак Асоціація контролю над озброєннями заявила, що ефективність цієї зброї «значно переоцінена», а небезпека, яку вона становила для цивільного населення, стала причиною, чому Міністерство оборони США припинило її використовувати в Афганістані у 2002 р. та в Іраку через рік. «Деякі види летальної військової допомоги США та Європи Україні, включаючи касетні боєприпаси, будуть ескалаційними (і) контрпродуктивними», – заявив у заяві для *Newsweek* Деріл Кімбалл, виконавчий директор Асоціації контролю над озброєннями³⁹. Він додав, що вони «лише ще більше збільшать небезпеку для цивільного населення, яке опиниться в зонах бойових дій, і тих, хто колись повернеться до своїх міст, селищ і ферм»⁴⁰.

Однак у серпні 2024 р. на Капітолійському пагорбі напруга знову зростає, оскільки адміністрація Байдена не встигла надати Конгресу детальний письмовий звіт про свою стратегію щодо війни в Україні. Звіт про стратегію мав бути поданий до Конгресу на початку червня 2024 р. як вимога багатомільярдного пакету військової допомоги Україні та іншим союзникам США, який був прийнятий у квітні 2024 р. після значних затримок⁴¹.

За два з половиною роки після вторгнення Росії в Україну адміністрація Байдена розробила довгострокову стратегію щодо конфлікту, в якій Сполучені Штати відіграли важливу роль, надавши Києву близько 175 мільярдів доларів допомоги та співпрацюючи з партнерами в Європі та за її межами, щоб обмежити російську оборонну промисловість за допомогою санкцій та залучити підтримку України⁴².

«Підтримка» України адміністрацією Байдена-Гарріса дала країні, що перебуває у скрутному становищі, достатньо для виживання, але недостатньо

³⁸ Cole, B. (2023, July 8). *Biden faces Democrat backlash over cluster munitions for Ukraine*. *Newsweek*. <https://www.newsweek.com/biden-cluster-ukraine-russia-munitions-progressives-democrats-1811700>

³⁹ Ibid.

⁴⁰ Ibid

⁴¹ Detsch, J., & Mackinnon, A. (2024, August 21). *Biden's Ukraine strategy is missing in action*. *Foreign Policy*. <https://foreignpolicy.com/2024/08/21/biden-ukraine-war-strategy-congress-military-aid/>

⁴² Ibid

для перемоги»⁴³, – заявив голова Комітету з закордонних справ Палати представників Майкл Маккол у заяві, наданій виданню *Foreign Policy*. «Знову і знову зброя, яку адміністрація вважала занадто провокаційною, пізніше постачалася. Без чіткої стратегії перемоги в Україні адміністрація, ймовірно, продовжуватиме тим самим шляхом, продовжуючи агресивну війну президента Росії Володимира Путіна та сигналізуючи про слабкість США нашим іншим супротивникам, включаючи комуністичний Китай»⁴⁴. Президент Байден неодноразово обіцяв підтримувати Україну стільки, скільки буде необхідно, але критики стверджують, що відсутність чітко сформульованого бачення довгострокової ролі Америки у війні призвела до фактичної політики, яка дозволяла Україні продовжувати боротьбу, але не перемагати. До того ж, довгострокові співробітники Конгресу заявили, що пропуск термінів адміністрацією Байдена був звичайною справою, притаманною як демократичній, так республіканській адміністраціям, які часто мало поважають терміни на Капітолійському пагорбі, навіть якщо вони прописані в законі.

Підсумовуючи вищевикладене, можна зазначити, що стратегія адміністрації Дж. Байдена щодо російсько-української війни сформувалася як складна модель «управління ескалацією», де пріоритет стримування прямого конфлікту з РФ фактично домінував над завданням забезпечення повної перемоги України. Такий підхід зумовив специфічну динаміку надання військової допомоги, яка характеризувалася обережністю, тривалими внутрішніми дискусіями та поступовим зняттям обмежень лише після зміни ситуації на фронті. Це створило ситуацію стратегічної неоднозначності, яка, з одного боку, дозволила уникнути прямого зіткнення НАТО з Росією, але з іншого надала Кремлю час для адаптації та виведення критичних ресурсів з-під потенційних ударів.

Внутрішньопартійна динаміка Демократичної партії додала цій політиці додаткових стримуючих факторів. Позиція прогресивного крила, яке

⁴³ Detsch, J., & Mackinnon, A. (2024, August 21). *Biden's Ukraine strategy is missing in action*. Foreign Policy. <https://foreignpolicy.com/2024/08/21/biden-ukraine-war-strategy-congress-military-aid/>

⁴⁴ Ibid.

акцентувала увагу на дотриманні прав людини та гуманітарних ризиках, як це продемонстрував кейс із касетними боєприпасами, змушувала Білий дім постійно балансувати між військовою доцільністю та ліберальними цінностями партії. Водночас відсутність чітко артикульованої письмової стратегії перемоги та затримки у звітності перед Конгресом поглиблювали політичний розкол на Капітолійському пагорбі, даючи опозиції підстави для звинувачень адміністрації у слабкості та відсутності лідерства.

Зрештою, політика Вашингтона у 2022-2024 рр. виглядає як спроба підтримувати життєздатність України, уникаючи при цьому неконтрольованого розширення зору конфлікту. Така «реактивна» модель поведінки, де кожне наступне рішення про надання складнішого озброєння ставало відповіддю на кроки агресора, а не частиною превентивного плану, залишало ініціативу в руках Кремля. Це підтверджує, що для адміністрації Байдена контроль над ризиками горизонтальної та вертикальної ескалації залишався вищим за необхідність рішучого перелому у війні, що ставить під питання спроможність США забезпечити довгострокове врегулювання конфлікту на умовах, які б повністю відповідали інтересам безпеки України та її західних союзників.

2.3. Еволюція позиції Республіканської партії: від традиційного атлантизму до «America First»

Республіканська партія США пережила найдраматичнішу трансформацію своєї позиції щодо зовнішньої політики за останні десятиліття. Партія, що традиційно асоціювалася з жорсткою лінією щодо Радянського Союзу та пізніше Росії, що гордилася спадщиною Рональда Рейгана та його риторикою про «Імперію зла», до середини 2020-х років виявилася глибоко розділеною щодо питання підтримки України у війні проти російської агресії. Ця трансформація не була раптовою чи непередбачуваною. Вона мала своє коріння у тривалих процесах переосмислення ролі Америки у світі, що прискорилися після виборів 2016 р. та приходу до влади Дональда Трампа. Російсько-українська війна стала лакмусовим папірцем, що виявив фундаментальні

розбіжності всередині Республіканської партії між прихильниками традиційного атлантизму та послідовниками ідеології «*America First*», між тими, хто бачив у підтримці України продовження рейганівської політики «мир через силу», та тими, хто вважав це марнотратством американських ресурсів на далекі конфлікти⁴⁵.

У лютому 2024 р. Республіканці в Конгресі стримували військову допомогу Україні, водночас висловлюючи захоплення сильним стилем керівництва Володимира Путіна. Дональд Трамп, як більш імовірний на той час кандидат у президенти від партії, на передвиборчому мітингу вихідного дня наголошував, що він «заохочуватиме» Росію атакувати будь-яких союзників НАТО, якщо вони не виконують фінансові цілі альянсу⁴⁶. І все більше республіканських чиновників почали використовувати ізоляціоністську та ксенофобську риторику пана Трампа в дебатах щодо імміграції. З огляду на це в експертному середовищі поставало питання що сталося із зовнішньою політикою Республіканської партії Рональда Рейгана?

Президент Рейган свого часу втілював впевнену та життєрадісну Америку, яка перемогла б Радянський Союз і прийняла б країни Східної Європи до сім'ї демократій. Він був останнім президентом, який успішно провів імміграційну реформу, прийнявши законодавство, яке легалізувало майже 3 мільйони нелегальних іммігрантів⁴⁷. Коли він залишив посаду в 1989 році, пан Рейган підписав своє бачення Америки як «сяючого міста на пагорбі», яке не матиме стін, а матиме лише двері для тих, хто прагне свободи та процвітання. Натомість, сучасні республіканці частіше кажуть, що вони віддають перевагу стінам, бо розглядають мігрантів як загрозу, і, за

⁴⁵ Groves S., Jalonick M.C. (2024, 24 April). *To pass Ukraine aid, 'Reagan Republican' leaders in Congress navigated a party transformed by Trump*. AP News. <https://apnews.com/article/ukraine-aid-congress-republicans-trump-johnson-mcconnell-4cb76cfdefc38f35c1bda2ac8915b179>

⁴⁶ LaFranchi, H. (2024, February 12). *Trump, Russia, NATO: How GOP moved on from Reagan's confident view*. Christian Science Monitor. <https://www.csmonitor.com/USA/Foreign-Policy/2024/0212/Trump-Russia-NATO-How-GOP-moved-on-from-Reagan-s-confident-view>

⁴⁷ Ibid

характеристикою деяких експертів, відкидають свободу та безпеку України, як такі, що мають мало значення для Америки⁴⁸

Одним із факторів, які вплинули на трансформацію зовнішньополітичних орієнтирів Республіканської партії, стала зміна її соціальної бази – від бізнесу та торгово-промислових палат, які отримували вигоду від міжнародної взаємодії, до більш сільської та робітничої демографічної групи, яка більш скептично ставиться до світу та лідерської ролі Америки в ньому. Але деякі експерти, які працювали в республіканських адміністраціях ще за часів президента Рейгана, кажуть, що з часів адміністрації президента Джорджа Буша-молодшого зростає відчуття, що Сполучені Штати намагаються зробити забагато, ігноруючи проблеми всередині країни. І це відчуття знайшло своє втілення в ображеному популізмі пана Трампа⁴⁹.

Ізоляціоністський поворот республіканців у зовнішній політиці особливо яскраво проявлявся в дебатах щодо додаткової військової допомоги Україні. Незважаючи на дедалі більш жахливі повідомлення про виснаження запасів боєприпасів України та слабку здатність відбивати російські наземні атаки та атаки безпілотників, республіканці в Конгресі воліли висвітлювати напад, який, за їхніми словами, залишається без відповіді на південному кордоні США⁵⁰.

У лютому 2024 р. сенатор-республіканець Рон Джонсон з Вісконсина виступив у залі Сенату та пояснив, чому він виступає проти надсилання більшої допомоги Україні, щоб відбити вторгнення, розпочате у 2022 р. президентом Росії Володимиром Путіним. «Мені не подобається ця реальність», – сказав Джонсон. На його думку Путін – воєнний злочинець, але він не програє цю війну⁵¹. Цей аргумент – що російського президента неможливо зупинити, тому немає сенсу використовувати проти нього гроші американських платників

⁴⁸ LaFranchi, H. (2024, February 12). *Trump, Russia, NATO: How GOP moved on from Reagan's confident view*. Christian Science Monitor. <https://www.csmonitor.com/USA/Foreign-Policy/2024/0212/Trump-Russia-NATO-How-GOP-moved-on-from-Reagan-s-confident-view>

⁴⁹ Ibid

⁵⁰ Ibid

⁵¹ Riccard, N. (2024, February 19). *How stalled U.S. aid for Ukraine exemplifies GOP's softening stance on Russia*. PBS NewsHour. <https://www.pbs.org/newshour/world/how-stalled-u-s-aid-for-ukraine-exemplifies-gops-softening-stance-on-russia>

податків – знаменував собою новий етап у зростаючому прийнятті Республіканською партією російського експансіонізму в епоху Дональда Трампа.

Республіканська партія пом'якшила свою позицію щодо Росії з тих пір, як Трамп виграв вибори 2016 р. після російського хакерського нападу на його опонентів-демократів. Існує кілька причин для такої зміни. Серед них Путін позиціонує себе як міжнародного чемпіона консервативних християнських цінностей, а Республіканська партія дедалі скептичніше ставиться до закордонних зв'язків. А ще є особисте ставлення Трампа до російського лідера.

Тому аналітики виділяють дві чітко визначені фракції: традиційних «яструбів» та ізоляціоністів, пов'язаних з Трампом⁵². Двозначне ставлення Республіканської партії до Росії загальмувало додаткову допомогу Україні у вирішальний момент війни. У лютому 2024 р. Сенат ухвалив пакет іноземної допомоги, який включав 61 мільярд доларів для України, 70 голосами проти 29.⁵³ У контрольованій республіканцями Палаті представників спікер Майк Джонсон заявив, що його палата не буде «поспішно» ухвалювати цей закон, навіть попри те, що українські військові попереджали про гостру нестачу боєприпасів та артилерії.

Багато республіканців відкрито розчаровані тим, що їхні колеги не бачать переваг допомоги Україні. Путін та його союзники зробили ставку на те, що демократії втомилися допомагати Києву, а критики Путіна з боку Республіканської партії попереджають, що країни НАТО у Східній Європі можуть стати мішенями для осмілішої Росії, яка вважає, що США не будуть протидіяти цьому.⁵⁴

Ще до Трампа виборці-республіканці висловлювали невдоволення закордонними конфліктами, сказав Дуглас Крайнер, політолог Корнельського

⁵² Schwennesen, P. (2024, 15 March). The U.S. Republican schism on Ukraine. *Geopolitical Intelligence Services*. URL: <https://www.gisreportsonline.com/r/republican-schism-ukraine/>

⁵³ Riccard, N. (2024, February 19). *How stalled U.S. aid for Ukraine exemplifies GOP's softening stance on Russia*. PBS NewsHour. <https://www.pbs.org/newshour/world/how-stalled-u-s-aid-for-ukraine-exemplifies-gops-softening-stance-on-russia>

⁵⁴ Ibid.

університету. Це одна з причин, чому обіцянка Трампа 2016 р. уникнути «дурних війн» знайшла відгук. На думку дослідника частково це може бути зміною «знизу вгору» в ключовій частині бази республіканців, а частково це відображає вплив Трампа на цю базу та його здатність різко впливати на її думки та політичні вподобання⁵⁵.

Трамп давно хвалив Путіна, називаючи його вторгнення в Україну «розумним» і «кмітливим», і згадуючи, що він сказав членам НАТО, які не витрачали достатньо на оборону, що він «заохочуватиме» Росію «робити з ними все, що їм заманеться»⁵⁶.

Незважаючи на небажання Республіканської партії продовжувати підтримувати Україну, Росія залишається вкрай непопулярною в США. Опитування *Gallup*, проведене в липні 2023 р., показало, що лише 5% мають схвальне ставлення до Путіна, включаючи 7% республіканців⁵⁷.

Путін позиціонує свою країну як символ християнського консерватизму та опору правам ЛГБТК, водночас зображуючи себе як втілення чоловічої сили. Це поєднання сподобалося консервативним популістам у всьому західному світі. Привабливість Путіна в деяких правих секторах демонструється нещодавнім туром Карлсона Росією, після якого консервативний ведучий опублікував відео, на яких він захоплюється московським метро та супермаркетом, що, за його словами, «радикалізує вас проти наших лідерів». «Метою Радянського Союзу було бути маяком лівих ідей», – сказала Ольга Каменчук, професор Північно-Західного університету. «Росія зараз є маяком консервативних ідей»⁵⁸. На її думку, це найбільш помітно не в показниках опитувань Путіна в США, а в згасанні підтримки України республіканцями.

⁵⁵ Riccard, N. (2024, February 19). *How stalled U.S. aid for Ukraine exemplifies GOP's softening stance on Russia*. PBS NewsHour. <https://www.pbs.org/newshour/world/how-stalled-u-s-aid-for-ukraine-exemplifies-gops-softening-stance-on-russia>

⁵⁶ Lindsay, J. M. (2024, February 16). *Election 2024: Donald Trump Says He Will Not Protect "Delinquent" NATO Members*. Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/articles/election-2024-donald-trump-says-he-will-not-protect-delinquent-nato-members>

⁵⁷ Brennan, M. (2024, April 12). *More Americans say U.S. is not helping Ukraine enough*. Gallup. <https://news.gallup.com/poll/643601/americans-say-not-helping-ukraine-enough.aspx>

⁵⁸ Riccard, N. (2024, February 19). *How stalled U.S. aid for Ukraine exemplifies GOP's softening stance on Russia*. PBS NewsHour. <https://www.pbs.org/newshour/world/how-stalled-u-s-aid-for-ukraine-exemplifies-gops-softening-stance-on-russia>

Згідно з опитуванням *Pew Research*, проведеним у грудні, близько половини республіканців заявили, що США надають «занадто багато» підтримки Україні у питанні вторгнення Росії. Це більше, ніж 9% в опитуванні *Pew*, проведеному у березні 2022 року, лише за кілька тижнів після вторгнення Росії⁵⁹.

Коли Путін напав на Україну, це викликало двопартійне засудження. Навіть у лютому 2023 р. більшість республіканців у Конгресі висловили свою підтримку. Але приблизно в той же час Трамп скаржився, що лідери США були «лузерами» через надання допомоги. До осені 2023 р. партія була розділена⁶⁰. Республіканці відмовилися включити ще один раунд фінансування України до законопроекту про державні витрати, наполягаючи на тому, що демократам необхідно включити захід щодо безпеки кордонів, щоб заслужити їхню підтримку. Після того, як Трамп засудив компромісну пропозицію щодо кордонів, республіканці відхилили законопроект, не залишивши прихильникам України іншого вибору, окрім як просувати допомогу як частину пакету іноземної допомоги з додатковими грошима для Ізраїлю та Тайваню.

Кілька експертів з питань Росії зазначили, що риторика, яку Республіканська партія використовує проти допомоги Україні, може відображати власну риторику Путіна – що Україна корумпована і витрачатиме гроші, що США не можуть дозволити собі дивитися за межі своїх кордонів і що перемога Росії неминуча⁶¹

Отже, еволюція зовнішньополітичної платформи Республіканської партії – від рейганівського атлантизму до популістської доктрини «*America First*» – відображає фундаментальну зміну внутрішньополітичного ландшафту США. Під впливом Дональда Трампа партія здійснила перехід від ролі глобального гаранта демократії та архітектора міжнародного порядку до політики ізоляціонізму, зосередженої на внутрішніх проблемах та скептицизмі щодо

⁵⁹ Pew Research Center. (2024, July 29). War in Ukraine: Wide partisan differences on U.S. responsibility and support. <https://www.pewresearch.org/politics/2024/07/29/war-in-ukraine-wide-partisan-differences-on-u-s-responsibility-and-support/>

⁶⁰ Riccard, N. (2024, February 19). How stalled U.S. aid for Ukraine exemplifies GOP's softening stance on Russia. PBS NewsHour. <https://www.pbs.org/newshour/world/how-stalled-u-s-aid-for-ukraine-exemplifies-gops-softening-stance-on-russia>

⁶¹ Ibid

іноземних зобов'язань. Російсько-українська війна стала каталізатором цього внутрішньопартійного розколу, виявивши глибоку прірву між «старою гвардією» інтернаціоналістів та новим поколінням консерваторів, які вбачають у підтримці України надмірну амбітність та відволікання від пріоритетів національної безпеки, таких як захист власних кордонів.

Ключовим чинником цієї трансформації стала не лише зміна демографічної бази партії, а й успішна риторична переорієнтація, у якій популізм поєднується з недовірою до зовнішньополітичного істеблішменту. Поступове прийняття наративів про «неминучість» російської перемоги та перетворення образу сучасної Росії на своєрідний «маяк консервативних цінностей» в очах частини правих радикально змінило важелі впливу на процес прийняття рішень у Конгресі. Хоча в партії було досить впливове крило прихильників традиційної трансатлантичної співпраці, в період каденції Джозефа Байдена домінувала тенденція до самоізоляції. Це свідчить про те, що Республіканська партія перебувала у стані вируючої трансформації, де минулі зовнішньополітичні консенсуси не діяли, а нова стратегія глобальної взаємодії ще не була сформована, що створювало значну невизначеність для майбутнього американської зовнішньої політики та безпеки трансатлантичних партнерів.

РОЗДІЛ 3

КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ПАРТІЙНО-ПОЛІТИЧНОГО ПРОТИСТОЯННЯ ЩОДО РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

3.1. Дебати навколо обсягів та форм військової допомоги Україні

Питання обсягів і форм військової допомоги Україні стало одним із центральних вузлів партійно-політичного протистояння в американській внутрішній політиці за президентства Дж. Байдена. Починаючи з повномасштабного вторгнення Росії у лютому 2022 р. і аж до завершення каденції 46-го президента у січні 2025 р., Конгрес США перетворився на арену гострих дебатів, які мали вплив на питання стратегічної доцільності, партійних інтересів, ізоляціоністських настроїв та ідеологічної трансформації обох провідних партій. Ці дискусії охоплювали водночас кілька вимірів: скільки коштів слід виділяти, яке саме озброєння передавати, за яких умов і чи варто взагалі продовжувати підтримку Києва.

З моменту повномасштабного вторгнення Росії в Україну в лютому 2022 р. політичні узгодження США щодо України еволюціонували від сильної двопартійності до поєднання міжпартійних розбіжностей, внутрішньопартійного розколу та міжпартійної співпраці. Відразу після вторгнення Росії демократи та республіканці були здебільшого єдині у своїй підтримці України. У період з лютого по грудень 2022 р. Конгрес за сильної двопартійної підтримки ухвалив низку законів, підтриманих адміністрацією Байдена, які виділили понад 75 мільярдів доларів США на економічну, військову та гуманітарну допомогу Україні⁶². Ці дії відповідали суспільним настроям на той час. Опитування громадської думки, проведене Чиказькою

⁶² Tama, J. (2025, October 22). *Bipartisanship put to the test: U.S. policy toward Ukraine, Israel, and Taiwan*. Springer Nature Link. <https://link.springer.com/article/10.1007/s12399-025-01067-0>

радою у березні 2022 року, показало, що 83% демократів та 80% республіканців вважали, що Сполучені Штати повинні надати військову допомогу Україні.⁶³

Однак з часом Республіканська партія розділилася щодо підтримки України, що підживлювалося критикою Дональда Трампа щодо цієї допомоги. У травні 2022 року, після того, як Конгрес схвалив другий великий пакет допомоги Україні, Трамп заявив, що «демократи надсилають Україні ще 40 мільярдів доларів США, проте американські батьки ледве можуть навіть прогодувати своїх дітей»⁶⁴. Законодавство, на яке посилався Трамп, насправді було підтримано більшістю республіканців, а також майже всіма демократами в Конгресі, отримавши схвалення в Палаті представників 368 голосами «за» та 57 голосами «проти» та в Сенаті 86 голосами «проти» 11, але те, що Трамп назвав його демократичною ініціативою, стало ранньою спробою перетворити дебати щодо України на партійне питання⁶⁵. Деякі відомі праві коментатори також почали засуджувати допомогу Україні. У травні 2022 року Такер Карлсон, провідний голос у русі *MAGA*, очолюваному Трампом, різко розкритикував республіканців, які на його думку вважали що захист України набагато важливіший, ніж захист Америки⁶⁶.

Відповідно до досліджень, які показують, що громадськість приймає підказки щодо політичних питань від лідерів громадської думки, з якими вони поділяють політичну приналежність, антиукраїнські меседжі, що надходили від Трампа та його найвідданіших медіа-союзників, призвели до падіння підтримки військової допомоги Україні серед республіканців з 80% у березні 2022 року до 45% у липні 2024 року.⁶⁷ Але навіть з цим падінням приблизно половина республіканських членів громадськості продовжувала підтримувати озброєння

⁶³ Smeltz, D., & El Baz, L. (2023). American support for assistance to Ukraine has waned, but still considerable. Chicago Council on Global Affairs. <https://globalaffairs.org/sites/default/files/2024-04/2023%20CCS%20Ukraine%20Brief%20FINAL.pdf>.

⁶⁴ Vakil, C. (2022, 13 May). *Trump criticizes funding for Ukraine*. The Hill. <https://thehill.com/homenews/administration/3487836-trump-criticizes-spending-for-ukraine/>.

⁶⁵ Zaslav, A., Foran, C., & Kaufman, E. (2022, 19 May). *Senate votes to pass \$ 40 billion Ukraine aid package*. CNN. <https://www.cnn.com/2022/05/19/politics/senate-vote-ukraine-aid-package/index.html>

⁶⁶ Ecarma, C. (2022). *How the Trump era is dividing Republicans over Ukraine aid*. Vanity Fair. <https://www.vanityfair.com/news/2022/05/trump-republicans-ukraine-aid>

⁶⁷ Tama, J. (2025, October 22). *Bipartisanship put to the test: U.S. policy toward Ukraine, Israel, and Taiwan*. Springer Nature Link. <https://link.springer.com/article/10.1007/s12399-025-01067-0>

України у 2024 році, що свідчить про важливий розкол серед республіканського електорату. Розкол Республіканської партії щодо політики щодо України також був очевидним під час президентської виборчої кампанії 2024 року. На праймеріз Республіканської партії (в яких Трамп вирішив не брати участі) лідер MAGA Вівек Рамасвами закликав до припинення допомоги Україні, тоді як республіканці-рейганісти Ніккі Гейлі (колишня губернаторка Південної Кароліни) та Майк Пенс (віцепрезидент під час першого президентства Трампа) виступали за підтримку країни, що перебуває у скрутному становищі⁶⁸. Тим часом, демократи залишалися здебільшого єдиними у підтримці підходу адміністрації Байдена до України, причому понад семеро з десяти членів демократів продовжували підтримувати військову допомогу країні.

Оскільки раніше виділене фінансування для України почало вичерпуватися у другій половині 2023 р., адміністрація Байдена закликала Конгрес схвалити новий пакет допомоги Україні. Протягом місяців союзники Трампа в контрольованій республіканцями Палаті представників відмовлялися вносити на розгляд законопроект про допомогу Україні. Але після того, як розвідувальне співтовариство США надало законодавцям оцінки того, що Росія може захопити всю Україну, якщо Сполучені Штати не нададуть жодної додаткової допомоги, спікер Палати представників від Республіканської партії Майк Джонсон схвалив пакет допомоги та дозволив його проголосувати. Законодавство, яке передбачало нову допомогу Україні на суму 60 мільярдів доларів США, було схвалено Палатою представників за підтримки всіх демократів та 101 з 213 республіканців. Потім його було схвалено Сенатом, після поєднання із заходами щодо надання допомоги Ізраїлю та Тайваню, за підтримки 46 з 48 демократів та 31 з 46 республіканців⁶⁹. Щоб досягти схвалення пакету, республіканці, які рішуче підтримували допомогу Україні, такі як лідер республіканців у Сенаті Мітч Макконнелл, тісно співпрацювали зі

⁶⁸ Detsch, J. (2023). *The GOP's debate on Ukraine takes center stage*. Foreign Policy. <https://foreignpolicy.com/2023/08/24/republicans-united-states-gop-debate-foreign-policy-ukraine/>.

⁶⁹ Tama, J. (2025, October 22). *Bipartisanship put to the test: U.S. policy toward Ukraine, Israel, and Taiwan*. Springer Nature Link. <https://link.springer.com/article/10.1007/s12399-025-01067-0>

своїми колегами-демократами, такими як лідер більшості в Сенаті Чак Шумер, що є яскравим прикладом двопартійної співпраці. Постійна підтримка багатьма республіканцями допомоги Україні також проілюструвала важливе обмеження контролю Трампа над Республіканською партією, коли йдеться про зовнішню політику.

З наближенням виборів 2024 р. значна частина публічних дебатів США щодо України змістилася на перспективи переговорів про припинення російсько-української війни. У той час як Байден і кандидатка в президенти від Демократичної партії Камала Гарріс стверджували, що українці повинні вирішувати, чи вести переговори про припинення війни і на яких умовах, Трамп наполягав на тому, що він використає свої дипломатичні навички, щоб припинити війну в перший день свого президентства. Деякі радники Трампа також висунули більш конкретні ідеї щодо миру. У вересні 2024 р. кандидат Трампа у віце-президенти Джей Ді Венс схвалив план, згідно з яким Україна погодиться на демілітаризацію та постійний нейтралітет усієї території, окупованої Росією, в обмін на припинення бойових дій. Гарріс різко розкритикувала ці ідеї, назвавши їх «пропозиціями про капітуляцію» Росії та стверджуючи, що Україну не слід вимагати віддачі будь-якої зі своїх територій.⁷⁰

Часті коментарі Трампа щодо припинення російсько-української війни сприяли зростанню партійного розриву в громадських поглядах щодо контурів припинення конфлікту. У період з серпня 2022 р. по грудень 2024 р. *Gallup* шість разів проводив опитування громадської думки, які включали таке запитання: «Що б ви хотіли, щоб США зробили в російсько-українському конфлікті – спробували якомога швидше завершити конфлікт, навіть якщо це означає дозволити Росії зберегти територію, захоплену в Україні, чи підтримали б Україну у поверненні територій, захоплених Росією, навіть якщо це призведе до більш тривалого конфлікту між двома країнами?». У кожному з

⁷⁰ Roth, A. (2024, 26 Sep). *Harris decries Trump's "proposals of surrender" as Zelenskyy visits White House*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2024/sep/26/zelenskyy-biden-white-house>

цих шести опитувань не більше трьох з десяти демократів заявили, що вони воліли б, щоб Сполучені Штати спробували якомога швидше завершити конфлікт, навіть якщо це означає дозволити Росії зберегти територію, захоплену в Україні. Але ставлення республіканців до цього питання було більш неоднозначним і змістилося в бік позиції, яка більше погоджується з російськими територіальними здобутками. У серпні 2022 р. в опитуванні 41% респондентів-республіканців вказали, що вони віддають перевагу акомодативній позиції. До грудня 2024 року, після місяців розмов Трампа про врегулювання конфлікту, 74% республіканців висловили свою перевагу прийняттю придбання Росією території в обмін на мир⁷¹.

Згідно з опитуванням дослідницького центру *Pew Research Center*, проведеним у листопаді, значні розбіжності все ще існували між партійними поглядами. Республіканці набагато частіше, ніж демократи, стверджували, що Сполучені Штати надають Україні занадто багато підтримки (42% проти 13%). Республіканці також набагато рідше, ніж демократи, стверджували, що США несуть відповідальність за допомогу Україні в захисті від вторгнення Росії (36% проти 65%)⁷².

Крім того, республіканці та незалежні виборці, що схиляються до республіканців, вже давно рідше, ніж демократи та прихильники демократів, вважають вторгнення Росії серйозною загрозою інтересам США. Але цей партійний розрив зріс. Лише 19% республіканців у листопаді 2024 р. вважали вторгнення серйозною загрозою, порівняно з 42% демократів. 27% американців зазначали, що США надають Україні забагато допомоги. Ще 25% характеризували підтримку США як «приблизно правильну», а 18% казали, що США не надають достатньої підтримки⁷³.

⁷¹ Brennan, M. (2024, 20 December). *More Americans favor quick end to Russia-Ukraine war*. Gallup. <https://news.gallup.com/poll/654575/americans-favor-quick-end-russia-ukraine-war.aspx>

⁷² Copeland, J. (2024, November 25). *Wide partisan divisions remain in Americans' views of the war in Ukraine*. Pew Research Center. <https://www.pewresearch.org/short-reads/2024/11/25/wide-partisan-divisions-remain-in-americans-views-of-the-war-in-ukraine/>

⁷³ Ibid.

Серед республіканців 42% казали, що США надають забагато підтримки. Ще 19% зазначили, що обсяг підтримки є приблизно правильним, тоді як кожен десятий казав, що США не надають достатньої підтримки. Для порівняння, серед демократів лише 13% казали, що країна надає Україні забагато підтримки. Близько трьох з десяти (31%) казали, що рівень підтримки є приблизно правильним. Аналогічна частка (28%) казала, що США не надають достатньої підтримки. Американці також розділилися в думках щодо того, чи несуть США відповідальність допомагати Україні захищатися від вторгнення Росії. Половина американців казали, що США несуть цю відповідальність, тоді як 47% зазначили, що ні.⁷⁴

Три з десяти американців казали, що вторгнення Росії в Україну становить серйозну загрозу для інтересів США. Ці погляди були відносно стабільними протягом останніх кількох років, хоча американці значно частіше говорили про це на початку конфлікту 2022 р. З 2023 р. республіканці набагато рідше, ніж демократи, розглядали російське вторгнення в Україну як загрозу для США. Але частка тих, хто казав про це, на низькому рівні: так казали 19%, порівняно з 26% у липні 2024. Близько чотирьох з десяти демократів (42%) вважали вторгнення Росії серйозною загрозою. Це трохи менше, ніж 45%, які сказали про це в липні, але на рівні з поглядами демократів з 2023 року.⁷⁵

Отже, на основі аналізу динаміки американської внутрішньополітичної дискусії протягом 2022-2025 років, можна констатувати, що питання військової допомоги Україні трансформувалося з об'єкта загальнонаціонального консенсусу в інструмент глибокої партійної поляризації. Якщо на початковому етапі повномасштабного вторгнення домінувала двопартійна солідарність, зумовлена стратегічними інтересами США та суспільним шоком, то згодом під впливом ізоляціоністського крила Республіканської партії та риторики Дональда Трампа єдність поступилася місцем гострим дебатам. Ця еволюція

⁷⁴ Copeland, J. (2024, November 25). *Wide partisan divisions remain in Americans' views of the war in Ukraine*. Pew Research Center. <https://www.pewresearch.org/short-reads/2024/11/25/wide-partisan-divisions-remain-in-americans-views-of-the-war-in-ukraine/>

⁷⁵ Ibid

відобразила не лише розбіжності у баченні зовнішньої політики, а й внутрішній ідеологічний розкол у лавах самих республіканців – між прихильниками традиційного рейганівського інтернаціоналізму та послідовниками руху *MAGA*, які схиляються до політики «Америка перш за все» та мінімізації зовнішніх зобов'язань.

Зрештою, дебати навколо України стали відображенням ширшої кризи довіри до інституцій та розриву у сприйнятті глобальних загроз. У той час як демократи здебільшого зберегли стабільну підтримку курсу адміністрації Байдена, республіканський електорат та частина законодавців продемонстрували втому від конфлікту, що призвело до зміщення акцентів з військової перемоги на пошук компромісних шляхів завершення війни, навіть ціною територіальних поступок України. Незважаючи на періодичне відновлення двопартійної співпраці в екстремальних умовах (як-от голосування за пакет допомоги навесні 2024 року), українське питання залишилося одним із найбільш розділяючих факторів американського політичного ландшафту, що безпосередньо впливало на стабільність і прогнозованість підтримки Києва з боку його ключового стратегічного партнера.

3.2. Економічні санкції проти Росії та енергетична політика: партійні розбіжності

Після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 р. адміністрація президента Джозефа Байдена розпочала масштабну кампанію з введення економічних санкцій проти Росії. Санкційний режим став одним із центральних елементів американської стратегії підтримки України та протидії Кремлю. Водночас впровадження цього режиму супроводжувалося гострими суперечками між Демократичною та Республіканською партіями – як щодо доцільності самих обмежувальних заходів, так і щодо їхнього впливу на внутрішню економіку США, зокрема на ціни на енергоносії. Ці розбіжності стали невід'ємною частиною ширшого партійно-політичного протистояння у Вашингтоні навколо питань підтримки України.

На початковому етапі після вторгнення у лютому 2022 року санкційна політика адміністрації Байдена користувалася відносно широкою двопартійною підтримкою. Представники обох партій публічно схвалювали введення обмежень проти російських банків, олігархів та фізичних осіб, пов'язаних із режимом Путіна. Видання *Washington Post* ще в березні 2022 року застерігало, що ця первісна єдність є нетривкою і що зростаючий партійний поділ неминуче проявиться зі зміною внутрішньополітичної кон'юнктури⁷⁶. Аналітик Брюс Джентлесон у публікації для видання *Foreign Policy* констатував, що на початку 2022 року підтримка жорсткої відповіді на агресію Росії в обох партіях становила 82% серед демократів і 75% серед республіканців, проте надалі ця підтримка почала стрімко розходитися по партійній лінії⁷⁷.

Адміністрація Байдена стикалась з майже постійною критикою за політику, яка, на думку республіканців та представників нафтогазової промисловості, підвищує ціни на паливо, але дані показують, що адміністрація не перекрыла кран так різко, як стверджують її критики. У лютому 2023 року комітети Палати представників з питань природних ресурсів та енергетики і торгівлі провели слухання, критикуючи енергетичну політику адміністрації, стверджуючи, що Білий дім міг би зробити більше для підтримки виробництва викопного палива на тлі зосередження на зеленій енергетиці, яка, на думку республіканців, зробила Америку менш безпечною⁷⁸.

Адміністрацію Байдена розкритикували за її політику, таку як призупинення нових договорів оренди нафти та газу на федеральних землях та затримки у завершенні нового плану оренди шельфових земель.⁷⁹ Після того, як перебої на ринку нафти, спричинені значною мірою російським вторгненням в Україну, призвели до зростання ціни на бензин до 5 доларів за галон у червні

⁷⁶ Tama J. *Congressional Democrats and Republicans Are United in Confronting Russia. That Unity Won't Last*. *Washington Post*. 2022, March 4. URL: <https://www.washingtonpost.com/politics/2022/03/04/ukraine-congress-bipartisan-trump-biden/>

⁷⁷ Jentleson B. W. *How Ukraine Will Influence the 2024 U.S. Presidential Election*. *Foreign Policy*. 2023, March 29. URL: <https://foreignpolicy.com/2023/03/29/ukraine-support-us-republicans-democrats-politics/>

⁷⁸ Jordan, D. (2023, February 13). *Despite criticism, Biden hasn't slowed energy production*. *Roll Call*. <https://rollcall.com/2023/02/13/despite-criticism-biden-hasnt-slowed-energy-production/>

⁷⁹ Ibid

2022 року, адміністрація зіткнулася зі закликами збільшити внутрішнє виробництво⁸⁰.

Хоча американські політики наголошували на важливості скорочення доходів Росії від її енергетичного сектору, значна роль, яку Росія відіграє на світовому енергетичному ринку як основний постачальник нафти, газу, корисних копалин та гірничодобувної промисловості, а також ядерних матеріалів, обмежувала доступні варіанти політики. Сполучені Штати мали мало можливостей для посилення суворості існуючих санкцій або призначення нових суб'єктів господарювання в енергетичному секторі, оскільки ці заходи могли б спричинити шок на світовому енергетичному ринку, зокрема створити фінансовий тягар для споживачів США⁸¹.

Крім того, після вторгнення Росії до Криму у 2014 році, послідовні президенти США почали здійснювати напади на деякі з найбільших російських енергетичних компаній, причому у 2017 році санкційні обмеження поступово зменшилися, що потенційно свідчить про побоювання, що фінансова ізоляція основних російських енергетичних компаній може посилити енергетичну небезпеку або завдати значної економічної шкоди союзникам і партнерам США.⁸²

Після вторгнення у 2022 році «Газпром» є єдиною організацією, яку адміністрація Байдена внесла до списку санкцій, що не належать до меню «SDN» (список *NS-MBS*), підвищивши рівень санкційного статусу 2014 року. «Газпром» публічно не відреагував на посилення свого санкційного статусу. Решта організацій, перелічених у 2014 році, зберегли свій санкційний статус, залишаючись на нижчому порозі санкцій. Санкції зі списку *NS-MBS* є «менш повними блокуючими санкціями та можуть включати, серед іншого, заборони на надання певних товарів або послуг, що не блокують, та заборони на

⁸⁰ Jordan, D. (2023, February 13). *Despite criticism, Biden hasn't slowed energy production*. Roll Call. <https://rollcall.com/2023/02/13/despite-criticism-biden-hasnt-slowed-energy-production/>

⁸¹ Trainer, J., Lokker, N., Taylor, K., & Certan, U. (2024, April 4). *Sanctions by the numbers: The Russian energy sector*. Center for a New American Security. <https://www.cnas.org/publications/reports/sanctions-by-the-numbers-the-russian-energy-sector>

⁸² Ibid

блокування, за умови винятку, встановленого законом, щодо імпорту товарів»⁸³. Хоча американські політики хотіли позбавити Кремль доходів, погіршити військовий потенціал Росії та зменшити здатність Росії захоплювати землі в Україні, Сполучені Штати не хотіли надмірно запроваджувати санкції проти енергетичного сектору та ставити під загрозу енергетичну стабільність, особливо для споживачів у США та ЄС, а також для ринків, що розвиваються, які продовжують залежати від російського вугілля, зрідженого природного газу, нафти та ядерної енергії.

У грудні 2022 року Сполучені Штати, ЄС, G7 та Австралія створили Коаліцію цінових обмежень для запровадження серії цінових обмежень, спрямованих на забезпечення постачання світових енергетичних ринків, одночасно обмежуючи доходи Росії.⁸⁴ Це включало обмеження у розмірі 60 доларів США за барель для російської сирової нафти, яке набуло чинності 5 грудня 2022 року; обмеження у розмірі 100 доларів США за барель для продуктів переробки, які торгуються з премією до сирової нафти, таких як дизельне паливо; та обмеження у розмірі 45 доларів США за барель для продуктів, які торгуються зі знижкою, таких як мазут та нафта. Обмеження цін на продукти переробки нафти набули чинності 5 лютого 2023 року.⁸⁵ Це обмеження відповідало забороні ЄС на імпорт морської російської сирової нафти (чинна з грудня 2022 року) та нафтопродуктів (чинна з лютого 2023 року) до ЄС, а також аналогічним обмеженням на використання послуг ЄС для сприяння торгівлі з третіми країнами. Державам-членам ЄС все ще дозволено імпортувати російську нафту трубопроводами, враховуючи залежність деяких європейських країн від цього джерела, хоча вони активно прагнуть диверсифікувати джерела енергії. Обмеження цін було розроблено для зменшення наслідків ембарго ЄС для світової економіки та споживачів енергії,

⁸³ Trainer, J., Lokker, N., Taylor, K., & Certan, U. (2024, April 4). *Sanctions by the numbers: The Russian energy sector*. Center for a New American Security. <https://www.cnas.org/publications/reports/sanctions-by-the-numbers-the-russian-energy-sector>

⁸⁴ Ibid.

⁸⁵ Rosenberg E., Nostrand E.V. *The Price Cap on Russian Oil: A Progress Report*. U.S. Department of the Treasury. 2023, May. URL: <https://home.treasury.gov/news/featured-stories/the-price-cap-on-russian-oil-a-progress-report>

спрямованих на встановлення нижчої ціни доходів для Росії, уникаючи при цьому значного шоку пропозиції.

Міністерство фінансів США оголосило, що політика обмеження цін дозволяє постачальникам послуг у Коаліції брати участь у торгівлі морською нафтою російського походження з третіми країнами лише за умови, що нафта торгується нижче ліміту, і надає імпортерам поза Коаліцією важелі впливу для переговорів про значні знижки на російську нафту»⁸⁶. Більшість великих судноплавних фірм та страхових компаній з питань судноплавства базуються в країнах Коаліції, що забезпечувало їм максимальні можливості правозастосування шляхом регулювання в їхніх сферах. Цей інноваційний фінансовий інструмент також дозволяв коаліції досягти своїх подвійних цілей: зменшення доходів Росії для підживлення війни в Україні та підтримки стабільності енергетичного ринку, надаючи країнам з низьким та середнім рівнем доходу, які найбільше постраждали від економічних наслідків війни, переговорну силу для забезпечення знижок на енергоносії. Обмеження цін періодично переглядалися, щоб побачити, чи потрібно коригувати ціни відповідно до динаміки ринку.

Хоча обмеження цін знизило доходи від експорту російської нафти приблизно на 14 відсотків протягом першого року після його прийняття, коаліція стикається з проблемами у забезпеченні його дотримання, оскільки флоти-примари та поширені порушення послаблюють запланований стримуючий ефект цього заходу. Дворівневий світовий ринок судноплавства почав формуватися через місяці після того, як політики запровадили обмеження цін, яке поділяється на судна, що використовують західні послуги для легальних перевезень нафти, та ті, що використовують флоти-примари, що складаються з суден, термін служби яких минув, для незаконних перевезень нафти. Дані свідчили про те, що порушення обмеження цін країнами G7 в основному пов'язані з фальсифікацією записів покупцем. Оскільки G7 вдосконалював

⁸⁶ Trainer, J., Lokker, N., Taylor, K., & Certan, U. (2024, April 4). *Sanctions by the numbers: The Russian energy sector*. Center for a New American Security. <https://www.cnas.org/publications/reports/sanctions-by-the-numbers-the-russian-energy-sector>

механізми забезпечення дотримання обмеження цін, західні постачальники послуг дедалі більше стримувались від сприяння перевезенню російської нафти через зростання заходів щодо дотримання вимог, витрат та ризиків.

Згідно зі звітом Міністерства фінансів США, опублікованим у травні 2023 р., впровадження граничної ціни сприяло скороченню нафтових доходів Росії приблизно на 40% у першому кварталі 2023 р. порівняно з аналогічним показником попереднього року⁸⁷. Цей механізм зазнав критики як з боку республіканців, так і з боку частини незалежних аналітиків. Дослідники Центру стратегічних та міжнародних досліджень А. Імсірович та Б. Кейхілл зазначали у 2023 р., що гранична ціна фактично провалила ключове випробування, оскільки Росії вдалося переорієнтувати значну частину нафтових постачань на ринки Індії та Китаю за цінами, що фактично перевищували встановлений ліміт⁸⁸. Частина республіканських законодавців використовувала ці аргументи для критики адміністрації, стверджуючи, що санкційна політика є неефективною та лише завдає шкоди американській економіці, не досягаючи поставлених цілей.

Щоб продовжити посилення попередніх фінансових заходів, Управління з контролю за іноземними активами (OFAC) у травні 2023 р. запровадило санкції проти впливових організацій та осіб, пов'язаних з російськими навчальними закладами в галузі енергетики, дослідницькими інститутами в галузі енергетики, буровими та гірничодобувними компаніями, а також підприємствами, які залучають та консультують щодо інвестицій в російський енергетичний сектор, відповідно до зобов'язань, взятих лідерами G7 на саміті в Японії.⁸⁹ Ці санкції значно розширили коло організацій, на які поширюються санкції Сполучених Штатів. У грудні 2023 року уряд США посилив санкції проти галузей, що підтримують майбутні енергетичні можливості, включивши

⁸⁷ Rosenberg E., Nostrand E.V. (2023, May). *The Price Cap on Russian Oil: A Progress Report*. U.S. Department of the Treasury. <https://home.treasury.gov/news/featured-stories/the-price-cap-on-russian-oil-a-progress-report>

⁸⁸ Imsirovic A., Cahill B. (2023). *Russian Oil Price Caps Are Failing a Key Test*. Center for Strategic and International Studies (CSIS). <https://www.csis.org/analysis/russian-oil-price-caps-are-failing-key-test>

⁸⁹ Trainer, J., Lokker, N., Taylor, K., & Certan, U. (2024, April 4). *Sanctions by the numbers: The Russian energy sector*. Center for a New American Security. <https://www.cnas.org/publications/reports/sanctions-by-the-numbers-the-russian-energy-sector>

їх до санкціонованого списку будівельні, акціонерні та виробничі компанії. Політики запровадили ці санкції, щоб ще більше обмежити майбутні видобувні можливості та доходи Росії від енергетики, а також щоб перешкодити третім країнам, які можуть бути зацікавлені в інвестуванні в активи в Росії.

Політики США та ЄС повільніше запроваджували фінансові санкції проти російського металургійного та гірничодобувного секторів порівняно з нафтогазовим секторами. Перші фінансові заходи були вжиті у квітні 2022 року, коли OFAC (Управління з контролю за іноземними активами) запровадило санкції проти компанією «Алроса», російської державної компанії, на яку припадало 28 відсотків промислового та непромислового видобутку алмазів. Компанія не опублікувала відповіді на цей список. 24 лютого 2023 року, через рік після російського вторгнення в Україну, OFAC, у координації з G7, оголосило про нові санкції, спрямовані на гірничодобувний та металургійний сектори, щоб ще більше ізолювати Російську Федерацію від світової економіки та перешкодити можливостям Росії фінансово, матеріально та технологічно підтримувати вторгнення⁹⁰. Відповідно до Указу 14024, OFAC визначав гірничодобувний та металургійний сектори як «будь-яку дію, процес або галузь видобутку, на поверхні або під землею, руд, вугілля, дорогоцінного каміння або будь-яких інших мінералів чи геологічних матеріалів у Російській Федерації, або будь-яку дію щодо заготівлі, обробки, виробництва або рафінування таких геологічних матеріалів, або їх транспортування до, з або в межах Російської Федерації»⁹¹. Міністерство фінансів також оголосило про нове рішення, яке дозволяє запроваджувати санкції проти будь-якої особи, яка працює в російському металургійному та гірничодобувному секторах. Багато основних зацікавлених сторін наразі перебувають у списку санкцій⁹². На початку 2022 року Сполучені Штати, у координації з ЄС та G7, скасували для Росії статус

⁹⁰ Trainer, J., Lokker, N., Taylor, K., & Certan, U. (2024, April 4). *Sanctions by the numbers: The Russian energy sector*. Center for a New American Security. <https://www.cnas.org/publications/reports/sanctions-by-the-numbers-the-russian-energy-sector>

⁹¹ Ibid.

⁹² Trainer, J., Lokker, N., Taylor, K., & Certan, U. (2024, April 4). *Sanctions by the numbers: The Russian energy sector*. Center for a New American Security. <https://www.cnas.org/publications/reports/sanctions-by-the-numbers-the-russian-energy-sector>

найбільшого сприяння у Світовій організації торгівлі, що дозволило повсюдне підвищення тарифів на імпорتنі товари з Росії⁹³.

Згідно з опитуванням Pew Research Center проведеним у липні 2024 року, то більша частка американців схвалювала збереження суворих економічних санкцій проти Росії (69%), ніж продовження поставок військової техніки Україні (54%) або дозвіл Україні використовувати американську зброю для ударів по цілях у Росії (54%). Більшість як республіканців (66%), так і демократів (77%) схвалюють збереження суворих економічних санкцій проти Росії. Набагато менша частка республіканців схвалює продовження поставок військової техніки та озброєння Україні (42%) або дозвіл Україні використовувати зброю американського виробництва в межах кордонів Росії (46%). Більшість демократів схвалюють продовження надсилання військової допомоги Україні (71%) та дозвіл Україні використовувати американську зброю для ударів по цілях у Росії (65%)⁹⁴.

Аналіз санкційної політики США та енергетичного сектору Росії в контексті внутрішньополітичного дискурсу свідчить про складний баланс між геополітичними цілями та економічним прагматизмом. Попри гостру партійну риторику, де республіканці акцентують на важливості енергетичної незалежності та внутрішнього виробництва, а адміністрація Байдена — на стратегічному тиску на Кремль, обидві політичні сили демонструють консенсус щодо необхідності збереження жорсткого санкційного режиму. Водночас динаміка впровадження обмежень демонструє обережний підхід Вашингтона: США уникають радикальних кроків у тих сферах, де залежність світових ринків від російської сировини, зокрема урану та певних енергоносіїв, залишається критичною. Використання таких інноваційних інструментів, як «цінова стеля», підкреслює прагнення мінімізувати глобальні економічні шоки при одночасному скороченні доходів Москви. Проте виникнення «флотів-примар»

⁹³ Ibid.

⁹⁴ Pew Research Center. (2024, July 29). *War in Ukraine: Wide partisan differences on U.S. responsibility and support*. <https://www.pewresearch.org/politics/2024/07/29/war-in-ukraine-wide-partisan-differences-on-u-s-responsibility-and-support/>

та складність контролю за ланцюгами постачання вказують на те, що ефективність економічного тиску в енергетичній сфері залежить не лише від політичної волі у Вашингтоні, а й від здатності західних союзників адаптувати механізми правозастосування до умов гібридного протистояння. Таким чином, енергетична політика США щодо Росії залишається точкою перетину національної безпеки, економічної стабільності та внутрішнього міжпартійного компромісу, де пріоритет стабільності внутрішнього ринку часто виступає стримуючим фактором для подальшої ескалації санкційного тиску.

3.3. Інформаційна політика та риторика: відмінності в комунікаційних стратегіях партій

Одним із ключових вимірів партійно-політичного протистояння щодо російсько-української війни є суттєві відмінності в комунікаційних стратегіях Демократичної та Республіканської партій США. Ця площина протистояння охоплює як риторику лідерів та офіційних представників партій, так і способи формування публічного дискурсу через медіа, соціальні мережі та офіційні урядові комунікації. Характер інформаційного протиборства між партіями суттєво вплинув на сприйняття конфлікту американським суспільством і, зрештою, на формування державної політики щодо України.

У лютому 2022 р., коли російські танки увійшли в Україну, більшість американських політичних лідерів засудили вторгнення, вихваляли український опір, пообіцяли підтримати боротьбу України. Послання було чітким: США виступає за демократію, а Путін помилився, думаючи, що «ми цього не зробимо»⁹⁵.

Але за межами Вашингтона єдність була міражем. Соціальні мережі розповідали іншу історію. У дні після війни ліберали в Твіттері частіше, ніж консерватори, висловлювали підтримку Україні, а ліберальні соціальні мережі були переповнені обговоренням першого імпічменту Трампа, який виник через

⁹⁵ Nomikos, W. (2025, March 17). *How online misinformation paved the way for America's pivot away from Ukraine*. IGCC, UC San Diego. <https://ucigcc.org/blog/how-online-misinformation-paved-the-way-for-americas-pivot-away-from-ukraine/>

його спроби змусити Україну допомогти своїй кампанії з переобрання, розкопуючи компрометуючу інформацію про свого політичного суперника Джо Байдена. Крім того, постійні похвали Трампом президента Росії Володимира Путіна (називаючи його «генієм» і висловлюючи захоплення його стилем керівництва) ліберали розглядали як вияв поваги до авторитарного супротивника. Спогад про вияв поваги Трампа був свіжим, і ліберали розглядали війну як ще один розділ у боротьбі з авторитаризмом.

Консерватори, навпаки, майже не згадували про імпичмент. Натомість консервативні соціальні мережі були поглинені теоріями змови. Дійсно, консерватори поширювали дезінформацію про війну більш ніж удвічі частіше, ніж ліберали. Два помітні хибні наративи, обидва посилені російською дезінформацією, допомогли підірвати консервативну підтримку України. Перший стверджував, що Сполучені Штати таємно фінансували лабораторії з виробництва біологічної зброї в Україні, натякаючи на приховані правопорушення Америки. Другий хибно стверджував, що Джо Байден, під час свого перебування на посаді віце-президента, неправомірно тиснув на Україну, щоб вона звільнила прокурора, який розслідував корупцію, що спотворювало роль Байдена в широко підтриманій міжнародній антикорупційній кампанії.⁹⁶ Ці теорії змови підживлювали недовіру консерваторів до справжніх мотивів адміністрації Байдена, а також підривали довіру до українського уряду. Тож не дивно, що соціальні мережі з часом повністю підірвали консервативне бажання підтримати Україну проти російської агресії.⁹⁷

Слід визнати, що вивчення лише п'яти днів розмов у Твіттері на початку війни в Україні є обмеженим знімком складного питання. Однак ці перші дні були унікально значущими, фіксуючи момент, коли формувалася громадська думка та кристалізувалися партійні позиції. З огляду на те, що майже три чверті всіх американців споживають політичні новини через соціальні мережі, ці ранні

⁹⁶ Nomikos, W. (2025, March 17). *How online misinformation paved the way for America's pivot away from Ukraine*. IGCC, UC San Diego. <https://ucigcc.org/blog/how-online-misinformation-paved-the-way-for-americas-pivot-away-from-ukraine/>

⁹⁷ Ibid

онлайн-дискусії дали вирішальне розуміння того, як ідеологічні мережі інтерпретували та формували реакцію на вторгнення. Іншими словами, ці дані надають важливе уявлення про те, як дискурс у соціальних мережах виявляв існуючі партійні розбіжності та готував ґрунт для ідеологічних битв, які пізніше чітко проявилися в громадській думці та політичних дебатах.

Партійний розкол щодо України, що спостерігався у Твіттері, відображав глибші, вже існуючі ідеологічні розбіжності, але соціальні мережі посилювали та закріплювали ці розбіжності, поширюючи дезінформацію серед консервативних мереж. З часом постійне поширення неправдивих наративів, ймовірно, формувало консервативну громадську думку, що зрештою вплинуло на політиків-республіканців, які відмовилися від підтримки України.

Згідно з опитуванням Pew, у березні 2022 року лише 9 відсотків республіканців вважали, що Сполучені Штати надсилають Україні забагато допомоги. До листопада 2024 року ця цифра різко зросла до 42 відсотків.⁹⁸ Це не було пов'язано з якимись суттєвими змінами в ситуації України на полі бою. Дані соціальних мереж не можуть повністю пояснити цей зсув, вони свідчать про те, що дезінформація, що поширилась в праворадикальних онлайн-просторах, ймовірно, посилила та прискорила існуючий скептицизм серед консерваторів, допомагаючи перетворити початкову невизначеність на відкрито проросійську позицію в консервативних медіа-екосистемах.

Стара ідея про те, що «політика зупиняється на краю води», розвалилася. Партійні мережі соціальних мереж, які формували ставлення до абортів, імміграції та вакцинації, мали величезний вплив, як американці думали про війну в Україні.⁹⁹

Не варто забувати й про значний вплив Росії у соціальних мережах. 7 листопада 2024 року проросійський обліковий запис X @OCanonist опублікував відео, на якому чоловіки в українській військовій формі стріляють і підпалюють

⁹⁸ Nomikos, W. (2025, March 17). *How online misinformation paved the way for America's pivot away from Ukraine*. IGCC, UC San Diego. <https://ucigcc.org/blog/how-online-misinformation-paved-the-way-for-americas-pivot-away-from-ukraine/>

⁹⁹ Ibid

манекен у футболці з написом «Трамп 2024» та червоній шапці. До того ж, @OCanonist поділився повідомленням: «Настав час позбавити цю дегенеративну країну фінансування»¹⁰⁰. Протягом наступного дня дописом поширили понад 26 000 разів, його переглянули 12,4 мільйона користувачів. З Х відео вибухнуло в соціальних мережах, ним поділилися інші відомі праворадикальні інфлюенсери, такі як Гюнтер Іглман, і його переглянули ще мільйони разів у різних онлайн-спільнотах.

Майже в кожному дописі повідомлення було однаковим: Припиніть підтримувати Україну. Однак відео виявилось не таким, яким здавалося. Його не створили українські солдати, які ненавидять Трампа, і воно не випадково поширилося інтернетом. Насправді це був добре організований обман, ретельно створений та майстерно упакований фрагмент російської дезінформації.

Відео з манекеном MAGA пройшло процес поширення, який дуже знайомий своєю конструкцією, але тим не менш унікальний за своїми деталями. Експерти вважають, що відео було створено в рамках Storm-1516, російської кампанії з відмивання наративів. Відмивання наративів – це процес, за допомогою якого неправдива історія розміщується, а потім методично нашаровується в медіа-екосистему таким чином, що дистанціює історію від її фактичного джерела та інтегрує її в справжню, органічну розмову.¹⁰¹

Росія використовувала інфлюенсерів з тих самих причин, що й маркетологи та політичні кампанії: тому що їм довіряють. Користувачі схильні стежити за інфлюенсерами, з якими вони відчувають певний зв'язок. Вони є лідерами думок в онлайн-спільнотах, які формують спільні реалії та переконання. Інфлюенсери можуть бути ідеальними розповсюджувачами фейків, тому що люди хочуть вірити тому, що вони говорять.

¹⁰⁰ Linvill, D., & Warren, P. (2025, February 20). *Ukraine: The past, present, and future of Russian disinformation*. Lawfare. <https://www.lawfaremedia.org/article/ukraine--the-past--present--and-future-of-russian-disinformation>

¹⁰¹ Nomikos, W. (2025, March 17). *How online misinformation paved the way for America's pivot away from Ukraine*. IGCC, UC San Diego. <https://ucigcc.org/blog/how-online-misinformation-paved-the-way-for-americas-pivot-away-from-ukraine/>

Російська дезінформація стала сумнозвісною своїми спробами вплинути на західну політику, і це правда, що на виборах 2024 року Storm-1516 мав певний добре задокументований успіх у підриві чесності виборів. Відео з манекеном MAGA, яке широко з'явилося в основних соціальних мережах наступного дня після виборів, натякає на те, що є найважливішим для Росії, а саме на війну в Україні. Спроби Росії формувати онлайн-дискурс за допомогою цифрових маніпуляцій тривають щонайменше з 2014 року, і відео з манекеном MAGA стало початком того, що, безсумнівно, стане постійною лобістською кампанією на місцях, спрямованою проти нової адміністрації Трампа. Послання цієї кампанії чітке: припиніть підтримувати Україну.¹⁰²

Ще одним прикладом цієї антиукраїнської кампанії є успіх «Шторму-1516» у поширенні неправдивих історій про президента України Володимира Зеленського та його дружину Олену, що увічнювало уявлення про марнотратну корупцію. У різних наративах пара придбала екстравагантні будинки в Англії, Німеччині, Єгипті та Веро-Біч, штат Флорида. За даними Росії, Олена витратила гроші в нью-йоркських ювелірних магазинах Cartier, а Володимир приховував купівлю двох яхт вартістю десятки мільйонів доларів. В інших неправдивих історіях стверджується, що пара придбала екстравагантні автомобілі, а також казино на Кіпрі та виноградник, який раніше належав Стінгу. В особливо вдачі дні до третини загальної розмови на X про Зеленських містили згадки про фейки про «Шторм-1516». І щоб проілюструвати успіх їхньої справжньої мети, принаймні один наратив публічно повторив віце-президент Венс. З моменту перемоги Трампа та появи відео з манекеном MAGA кампанія продовжується. Нещодавні наративи про купівлю Зеленським гірськолижного курорту у Франції та ще однієї вілли, цього разу в Карибському басейні, переглянули в Інтернеті мільйони разів¹⁰³.

¹⁰² Nomikos, W. (2025, March 17). *How online misinformation paved the way for America's pivot away from Ukraine*. IGCC, UC San Diego. <https://ucigcc.org/blog/how-online-misinformation-paved-the-way-for-americas-pivot-away-from-ukraine/>

¹⁰³ Nomikos, W. (2025, March 17). *How online misinformation paved the way for America's pivot away from Ukraine*. IGCC, UC San Diego. <https://ucigcc.org/blog/how-online-misinformation-paved-the-way-for-americas-pivot-away-from-ukraine/>

Хоча точно неможливо знати реальний вплив російського «Шторму 1516», немає сумнівів, що підтримка воєнних зусиль України поступово зменшується, особливо серед консервативних американців. Наведені причини часто відображають ті, що наводяться в російських наративах (наприклад, занепокоєння щодо чесності Зеленських або щодо гідності України). Маніпуляції «Шторму 1516» економікою впливу стали одним із найнадійніших способів Путіна лобіювати Вашингтон. Чим більше гніву вони можуть викликати в базі MAGA, тим більша ймовірність того, що їхня кампанія буде успішною. Чим більше Росія зможе налаштувати послідовників MAGA проти України, тим більша ймовірність того, що Трамп підтримає мету Путіна: відмовитися від України.

Як зазначає Council of Foreign Relations під час виборів президента США у листопаді 2024 року кандидати в президенти Камала Гарріс та Дональд Трамп мали чітко розбіжні погляди на війну, що відображало їхнє різне бачення зовнішньої політики США.¹⁰⁴

Гарріс загалом зазначила, що у разі перемоги на виборах продовжуватиме досягати політичних цілей адміністрації Джо Байдена, а саме допомогти Україні захистити та відновити свій суверенітет від російської агресії, одночасно зменшуючи ризик прямої участі Організації Північноатлантичного договору (НАТО) у війні з Росією. У своїх перших президентських дебатах з колишнім президентом Трампом 10 вересня вона підкреслила свою віру в НАТО та збереження здатності України боротися за свою незалежність. Вона неодноразово зустрічалася з президентом України Володимиром Зеленським, зокрема в дні, що передували російському вторгненню в лютому 2022 року; щоразу вона повторювала палку підтримку України Сполученими Штатами та наголошувала на важливості перемоги над російською агресією. Після зустрічі

¹⁰⁴ Stares, P. B. (2024, October 9). *Why the U.S. presidential election matters for Ukraine*. Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/articles/why-us-presidential-election-matters-ukraine>

із Зеленським у кулуарах Мюнхенської конференції з безпеки в лютому 2024 року вона стверджувала, що «на кону міжнародні правила та норми»¹⁰⁵.

І навпаки, Трамп нечітко висловився щодо рівня майбутньої підтримки США Україні у разі переобрання. Він двічі публічно відмовлявся підтримувати перемогу України над Росією. У травні 2023 року Трамп заявив, що він «не думає категоріями перемоги та поразки», а про «врегулювання» війни, щоб припинити кровопролиття та уникнути подальшої ескалації.¹⁰⁶ Він повторив цю думку під час президентських дебатів, повторивши свій намір швидко домовитися про мирну угоду. У поєднанні з його близькими стосунками з президентом Росії Володимиром Путіним, його заяви викликали побоювання, що він тиснутиме на Україну, щоб вона досягла врегулювання, щоб припинити конфлікт на умовах, які б були на користь Росії та порушили давні принципи зовнішньої політики США. Однак у дописі на своїй платформі соціальних мереж Truth Social у квітні 2024 року Трамп написав, що виживання України важливе не лише для Європи, але й для Сполучених Штатів.

Загалом, Трамп виступав за те, щоб будь-яка допомога Україні надходила від союзників США по НАТО. З моменту свого першого терміну Трамп закликав членів НАТО досягти, і навіть перевищити, цільовий показник у 2 відсотки валового внутрішнього продукту (ВВП) на військові витрати, включений до мандату альянсу. Він часто супроводжував такі вимоги погрозами вивести Сполучені Штати з альянсу, зокрема, заявивши на передвиборчому мітингу в лютому, що він заохочуватиме Росію робити «все, що вони хочуть», якщо члени НАТО не зроблять більше внеску у військові витрати. Більше того, зростав контингент законодавців-республіканців на чолі з Джей Ді Венсом, які стверджували, що жодна допомога чи інвестиції в оборонно-промислові бази США чи інших країн не відповідатимуть вимогам для перемоги України. Натомість, Сполучені Штати виснажують свої резерви на шкоду своїй здатності реагувати на прямі загрози своїм інтересам, включаючи сценарій, за якого

¹⁰⁵ Stares, P. B. (2024, October 9). *Why the U.S. presidential election matters for Ukraine*. Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/articles/why-us-presidential-election-matters-ukraine>

¹⁰⁶ Ibid

Китай вторгнеться на Тайвань. Незважаючи на заяви Трампа, більшість членів НАТО вже досягли або перевищили поріг у 2 відсотки та обіцяли продовжувати значну допомогу Україні.¹⁰⁷

Дональд Трамп вважав, що може швидко покласти край конфлікту. Він часто стверджував, що Росія ніколи б не вторглася, якби він був президентом, і вважає, що може легко посадити і Путіна, і Зеленського за стіл переговорів, хоча заявлені ним терміни змінилися. Трамп неодноразово заявляв про свою здатність врегулювати війну протягом двадцяти чотирьох годин, але продовжив цей термін до дня інавгурації 20 січня. У кількох інтерв'ю Трамп зазначав, що «дуже добре» знає і Путіна, і Зеленського, і що він обумовить подальшу допомогу Україні їхньою участю в переговорах, водночас погрожуючи посиленням підтримки України, щоб посадити Путіна за стіл переговорів. У звіті, опублікованому двома радниками Трампа з національної безпеки, Фредом Флейцем і Кітом Келлогом, були детально описані додаткові стимули. Для України вони включали надійні гарантії безпеки без вимоги відмови від своїх територіальних прагнень, тоді як для Росії вони включали призупинення членства України в НАТО та обмежене послаблення санкцій.

Після зустрічі із Зеленським у вересні в Нью-Йорку Трамп заявив журналістам, що хоче «бачити справедливу угоду» для припинення конфлікту. Однак, коли його запитали, що передбачатиме така угода, Трамп зазначив, що «зарано» говорити про це. Трамп публічно заявив, що умови миру Путіна - що Україна повинна відмовитися від своїх амбіцій щодо НАТО та поступитися чотирма окупованими Росією територіями, включаючи Крим - неприйнятними, але ще невідомо, чи підтримуватиме він цю позицію. Венс, наприклад, голосно заявляв, що будь-яка мирна угода вимагатиме «значних територіальних поступок з боку України»¹⁰⁸.

До вересня 2024 року Гарріс не робила прямих заяв щодо своєї позиції щодо переговорів. Однак після зустрічі із Зеленським у Вашингтоні 26 вересня

¹⁰⁷ Stares, P. B. (2024, October 9). *Why the U.S. presidential election matters for Ukraine*. Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/articles/why-us-presidential-election-matters-ukraine>

¹⁰⁸ Ibid

2024 року Гарріс засудила будь-які мирні угоди, що передбачають анексію української території та відмову Україні в членстві в альянсах безпеки, як «пропозиції про капітуляцію», а не про мир. Протягом усього конфлікту адміністрація Байдена визнавала, що війна закінчиться певною формою врегулювання, але дотримується політики, згідно з якою Сполучені Штати не повинні диктувати Україні участь у мирних переговорах. Гарріс відповідала за забезпечення дотримання цієї політики завдяки своїй участі в мирному саміті в Женеві цього літа, де вона пообіцяла продовжувати підтримку США «справедливого та тривалого миру» в Україні. У своєму інтерв'ю «60 хвилин» 8 жовтня 2024 року вона виключила можливість двосторонніх переговорів з Путіним щодо України без участі Києва: «Україна повинна мати право голосу щодо майбутнього України», - сказала вона. Гарріс також висловила скептицизм щодо того, що Трамп може швидко завершити війну без того, щоб Україна по суті підкорилася вимогам Росії.¹⁰⁹

Підсумовуючи аналіз комунікаційних стратегій та інформаційної політики ключових американських партій, можна стверджувати, що за позірною двопартійною єдністю на початку повномасштабного вторгнення приховувався глибокий ідеологічний розкол, який з часом лише посилювався. Демократична партія вибудувала свою стратегію навколо ідеї захисту глобальної демократії та міжнародного права, послідовно транслюючи меседж про необхідність довготривалої підтримки України як екзистенційного союзника. Натомість республіканський дискурс трансформувалася від стриманого засудження агресії до вираженого скептицизму, що підживлювався внутрішньополітичною боротьбою та ізоляціоністськими настроями.

Важливим чинником цієї дестабілізації стала цифрова екосистема соціальних мереж, яка перетворилася на поле для системних маніпуляцій. Російські операції впливу, зокрема через мережу «Шторм-1516», майстерно адаптувалися до західної «економіки інфлюенсерів», використовуючи реальних

¹⁰⁹ Stares, P. B. (2024, October 9). *Why the U.S. presidential election matters for Ukraine*. Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/articles/why-us-presidential-election-matters-ukraine1bid>

лідерів думок для легітимізації фейкових наративів про корупцію в Україні та марність фінансової допомоги. Таке відмивання інформації призвело до того, що значна частина консервативного електорату почала сприймати війну не через призму геополітичної безпеки США, а через призму внутрішньої недовіри до чинної адміністрації.

Зрештою, відмінності в риторичі Камали Гарріс та Дональда Трампа напередодні виборів 2024 року стали кульмінацією цих розбіжних стратегій. Якщо демократична лінія залишалася зосередженою на суверенітеті України та суб'єктності Києва в переговорах, то республіканський підхід змістився у бік трансакційної політики та прагматичного «врегулювання», де швидке припинення вогню ставилося вище за територіальну цілісність чи довгострокові гарантії безпеки. Це свідчить про те, що інформаційна політика щодо російсько-української війни перестала бути питанням зовнішньої безпеки, ставши невід'ємним елементом внутрішньої політичної ідентичності США, де успіх маніпулятивних наративів на пряму корелює з рівнем готовності Вашингтона продовжувати підтримку України.

РОЗДІЛ 4

ВПЛИВ ПАРТІЙНОГО ПРОТИСТОЯННЯ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОЛІТИКИ США ЩОДО УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДВОПАРТІЙНОГО КОНСЕНСУСУ

4.1. Наслідки партійних розбіжностей для стабільності та передбачуваності американської підтримки України

Партійно-політичне протистояння у Сполучених Штатах щодо підтримки України в умовах повномасштабної російської агресії стало одним із визначальних чинників, що обмежували дієвість зовнішньополітичного курсу адміністрації Дж. Байдена. Упродовж 2022-2024 рр. питання військової та фінансової допомоги Україні трансформувалося з об'єкта двопартійного консенсусу на вісь глибокого партійного розколу, що мав конкретні операційні, стратегічні та геополітичні наслідки. Аналіз цих наслідків потребує розгляду трьох взаємопов'язаних вимірів: динаміки громадської думки, інституційного блокування допомоги в Конгресі та прямого впливу непередбачуваності підтримки на боєздатність України й безпекове планування союзників НАТО.

Початковий двопартійний консенсус щодо підтримки України, сформований у перші тижні після 24 лютого 2022 р., виявився надзвичайно крихким. Дослідники Лондонської школи економіки зафіксували, що підтримка президентом Байденом України спочатку користувалася широким двопартійним схваленням у Конгресі та серед населення, – рідкісний випадок міжпартійної єдності в еру гіперпартійності та політичної дисфункції¹¹⁰. Утім, республіканська риторика під час проміжних виборів до Конгресу у листопаді 2022 року значно прискорила поляризацію. Аналітики *Chatham House* зафіксували стрімкий злам: якщо у березні 2022 р. лише 9% республіканців і 5% демократів вважали, що США роблять для України «занадто багато», то вже до січня 2023 р. серед республіканців цей показник стрибнув до 40%, тоді як серед

¹¹⁰ Harris, P., Marinova, I., & Gricius, G. (2023, September 8). *War in Ukraine in a polarised America*. LSE Public Policy Review. <https://ppr.lse.ac.uk/articles/10.31389/lseppr.89>

демократів він залишився на рівні 15%¹¹¹. Прихід республіканців до більшості в Палаті представників у січні 2023 р. надав цьому ідеологічному дрейфу цілком конкретних інституційних наслідків.

Соціологічні дані переконливо ілюструють масштаб і швидкість цього перелому. Репрезентативне опитування *Pew Research Center*, проведене у липні 2024 року серед 9 424 дорослих американців, засвідчило: частка тих, хто вважає вторгнення Росії в Україну «серйозною загрозою» для інтересів США, знизилася з 50% на початку війни до 34% у 2024 р., причому спад серед республіканців виявився набагато різкішим, ніж серед демократів¹¹². Ще більш показовою є зміна позицій усередині республіканського табору: якщо у березні 2022 р. майже 50% республіканців вважали, що США роблять для підтримки України «недостатньо», то вже до квітня 2024 р. 49% представників тієї самої партії були переконані, що США роблять «надто багато»¹¹³. Дзеркальний перелом у межах двох років свідчить про те, що підтримка України перестала бути питанням оцінки загроз національній безпеці і перетворилася на маркер партійної ідентичності.

Дослідження *Pew Research Center* від травня 2024 р. виявило, що поляризація щодо України є складовою ширшого ревізійонізму в республіканському сприйнятті міжнародних зобов'язань США: позитивне ставлення до НАТО серед республіканців і незалежних, що схиляються до *GOP*, впало з 55% у 2022 р. до 43% у 2024 р.¹¹⁴. Даний взаємозв'язок принципово важливий: він демонструє, що скептицизм щодо підтримки України є не ситуативним, а системним явищем, пов'язаним із переосмисленням ролі США у трансатлантичній архітектурі безпеки. Масштаби і динаміку падіння республіканської підтримки підтверджують і дані *Chicago Council on Global*

¹¹¹ Stokes, B. (2023, February 17). *Divided US support shows time is not on Ukraine's side*. Chatham House. <https://www.chathamhouse.org/2023/02/divided-us-support-shows-time-not-ukraines-side>

¹¹² Pew Research Center. (2024, July 29). *War in Ukraine: Wide partisan differences on U.S. responsibility and support*. <https://www.pewresearch.org/politics/2024/07/29/war-in-ukraine-wide-partisan-differences-on-u-s-responsibility-and-support/>

¹¹³ Wike R., Fagan M., Gubbala S. & Austin S. (2024, May 8). *Growing partisan divisions over NATO and Ukraine*. Pew Research Center. <https://www.pewresearch.org/global/2024/05/08/growing-partisan-divisions-over-nato-and-ukraine/>

¹¹⁴ Ibid

Affairs: між 2022 і 2023 роками рівень підтримки серед республіканців впав приблизно на 30 відсоткових пунктів, причому більшість з них виступила проти обох форм допомоги – як військової, так і економічної¹¹⁵.

Суттєвим є також розрив між позиціями республіканської зовнішньополітичної еліти та масовою виборчою базою партії. Унікальне опитування *Chicago Council on Global Affairs* (серпень-жовтень 2024 р.), що охопило 471 фахівця зовнішньої політики, виявило разючу диспропорцію: якщо більшість рядових республіканських виборців виступає проти військової та економічної допомоги, то серед республіканців-експертів 85% підтримують військову допомогу Україні¹¹⁶. Цей розрив пояснює поведінку республіканських конгресменів, змушених балансувати між власними стратегічними переконаннями та вимогами виборчих округів. Навіть ті законодавці, хто в душі підтримував Україну, опинялися під щораз більшим тиском переобрання, що спонукало їх або голосувати проти допомоги, або ухилятися від голосування.

Партійна поляризація набула конкретних інституційних форм, що системно підривали стабільність американської підтримки. Аналітики *Atlantic Council* вказують на принципову структурну ваду: щорічне парламентське схвалення допомоги унеможлиблює повноцінне довгострокове планування з боку Києва; адміністрація Байдена прорахувалась із ситуацією на Капітолійському пагорбі – запит на доповнення до бюджету, поданий у жовтні 2023 р., пробував через Конгрес понад шість місяців, аж до квітня 2024 р.¹¹⁷. У листопаді 2023 р. республіканська більшість у Палаті представників просувала проект бюджетного фінансування, що повністю виключав військову допомогу Україні; попри офіційні заяви адміністрації про підтримку «доки не

¹¹⁵ Smeltz, D., & El Baz, L. (2024, August 22). *Americans see high stakes for Western security in Russia-Ukraine war*. Chicago Council on Global Affairs. <https://globalaffairs.org/research/public-opinion-survey/americans-see-high-stakes-western-security-russia-ukraine-war>

¹¹⁶ Smeltz, D., Kafura, C., El Baz, L., Tama, J., & Busby, J. (2024, December 18). *US opinion leaders support continued aid to Ukraine*. Chicago Council on Global Affairs. <https://globalaffairs.org/research/public-opinion-survey/us-opinion-leaders-support-continued-aid-ukraine>

¹¹⁷ Klain, D. (2024, September 2). *The United States needs a long-term approach to Ukraine aid*. Atlantic Council. <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/the-united-states-needs-a-long-term-approach-to-ukraine-aid/>

переможемо», реальна внутрішня динаміка робила подібне зобов'язання практично нездійсненним¹¹⁸.

Найбільш показовими прецедентами стали дві кризи осінньо-зимового сезону 2023 р. У вересні 2023 р. республіканська більшість у Палаті представників виключила 6 мільярдів доларів допомоги Україні із законопроекту про бюджетне фінансування уряду заради уникнення «шатдауну»¹¹⁹, тим самим перетворивши підтримку союзника у стані війни на об'єкт внутрішніх бюджетних торгів. У грудні 2023 р., під час гучного візиту президента Зеленського до Вашингтона, Конгрес так і не надав жодних гарантій щодо ухвалення нового пакету допомоги – президент України залишив столицю без будь-яких запевнень¹²⁰. Важливо підкреслити, що розкол усередині Республіканської партії виявився ранньою ознакою: ще у лютому 2023 р. CNN документував напруженість між традиційними республіканськими «яструбами» та ізоляціоністським крилом партії; тоді ж губернатор Флориди Рон ДеСантіс охарактеризував американську допомогу Україні як «відкритий чек без обмежень» – формулювання, що швидко стало гаслом для республіканців-противників підтримки¹²¹.

Затримка та скорочення пакетів допомоги мали прямий та вимірний вплив на бойові спроможності України. Аналітики Центру стратегічних та міжнародних досліджень встановили, що після листопада 2023 р. обсяги американських поставок різко впали й на початку літа 2024 р. сягнули мінімуму – лише 12% від піку під час контрнаступу; за відсутності нового фінансування Україна поступово втрачала б здатність спочатку до контрнаступів, потім до

¹¹⁸ Contreras, G., Ermyas, T., & Shapiro, A. (2023, November 13). *Proposed congressional spending plan leaves out military aid for Ukraine and Israel*. NPR. <https://www.npr.org/2023/11/13/1212737779/proposed-congressional-spending-plan-leaves-out-military-aid-for-ukraine-and-isr>

¹¹⁹ Harris, B. (2023, October 1). *Congress avoids government shutdown, drops Ukraine aid*. Defense News. <https://www.defensenews.com/congress/2023/10/01/congress-avoids-government-shutdown-drops-ukraine-aid/>

¹²⁰ Picciotto, R. (2023, December 13). *Congress could punt Ukraine aid to 2024, snarl government funding talks*. CNBC. <https://www.cnbc.com/2023/12/13/after-zelenskyy-visit-congress-could-make-ukraine-aid-a-2024-problem-.html>

¹²¹ Fox, L., & Zanova, M. (2023, February 22). *Republican leaders wrestle with GOP splinter on Ukraine aid on Capitol Hill*. CNN. <https://www.cnn.com/2023/02/22/politics/ukraine-aid-republican-leaders/index.html>

локальних контрактів, а зрештою і до стримування російських атак¹²². Аналітик Ради з міжнародних відносин, який провів тиждень в Україні у лютому 2024 р., констатував: за умови достатнього забезпечення боєприпасами, що аж ніяк не гарантовано через конгресові блокади, Україна мала б змогу запобігти великим проривам противника¹²³. Саме у цей період – у лютому 2024 р. – Росія захопила Авдіївку, місто, яке Україна утримувала понад рік.

Свідчення безпосередньо з передової підтвердили операційні наслідки дефіциту боєприпасів. За репортажем *NBC News*, солдати на фронті повідомляли, що замість звичайних 90 снарядів на добу їм часом видавали лише 10; брак артилерійського прикриття унеможлилював захист піхоти і неминуче вів до прориву ліній оборони¹²⁴. Аналітики *Foreign Policy* підкреслювали кумулятивний стратегічний ефект: зтягуючи допомогу на місяці та надаючи Росії час укріпити окуповані позиції, Захід фактично позбавив Україну передумов для успіху у контрнаступі, перетворивши 2024 р. на рік виживання замість рік стратегічного прориву¹²⁵. *Euronews* наприкінці 2023 р. фіксував: труднощі з фінансуванням породжували невизначеність в оперативному плануванні, скорочуючи здатність готувати широкомасштабні операції і потенційно зсуваючи терміни контрнаступальних дій у 2024 р.¹²⁶.

Партійне протистояння у США мало виразний трансатлантичний резонанс, що виходив далеко за межі безпосередньої підтримки України. Дослідження, опубліковане у провідному британському академічному виданні «*International Affairs*» у листопаді 2023 р., зафіксувало: частина аналітиків

¹²² Cancian, M. F. (2023, December 19). *The impact of ending military aid to Ukraine: Gradual decline, then collapse*. Center for Strategic and International Studies. <https://www.csis.org/analysis/impact-ending-military-aid-ukraine-gradual-decline-then-collapse>

¹²³ Boot, M. (2024, February 17). *A resilient Ukraine faces defeat if U.S. aid falters*. Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/articles/resilient-ukraine-faces-defeat-if-us-aid-falters>

¹²⁴ Mayer, D., Talmazan, Y., & De Luce, D. (2024, February 19). *As Russia pushes forward, Ukrainian soldiers say U.S. aid delays have left them exposed*. NBC News. <https://www.nbcnews.com/news/world/russia-seized-avdiivka-ukraine-soldiers-us-aid-ammo-shortages-rcna138539>

¹²⁵ Klain, D. (2024, March 15). *Russia is betting on battlefield gains*. Foreign Policy. <https://foreignpolicy.com/2024/03/15/russia-ukraine-war-offensive-ammunition-military-aid/>

¹²⁶ Harper, D., & AP. (2023, December 19). *Congress yet to approve aid renewal as Ukraine ammunition shortages persist*. Euronews. <https://www.euronews.com/2023/12/19/congress-yet-to-approve-aid-renewal-as-ukraine-ammunition-shortages-persist>

застерігала від сценарію, коли американський виборець може обрати президента, який або повністю вийде з конфлікту, або навіть стане в один ряд із режимом Путіна¹²⁷. Ця невизначеність змушувала союзників по НАТО будувати власні безпекові стратегії з урахуванням ризику американського відступу. Доповідь *СЕРА*, підготовлена за участю колишніх вищих урядовців США, ЄС і НАТО, вказувала, що вирішальна роль американської реакції оголила непропорційну залежність Європи від безпекового потенціалу США, а питання стійкості цього зобов'язання і довгострокової підтримки залишалося у союзників без відповіді. Партійне блокування допомоги у Вашингтоні відтак прямо впливало на розподіл оборонних бюджетів і конфігурацію безпекового планування в Берліні, Варшаві, Парижі та Брюсселі¹²⁸.

Таким чином, аналіз наслідків партійних розбіжностей для стабільності та передбачуваності американської підтримки України протягом президентства Байдена засвідчує системний характер цієї проблеми. По-перше, поляризація громадської думки, що за два роки перетворила республіканську більшість зі скептиків щодо недостатності допомоги на скептиків щодо її надмірності, позбавила адміністрацію внутрішньополітичного підґрунтя для тривалих зобов'язань. По-друге, інституційне блокування допомоги в Конгресі через «шатдаун»-ультиматуми, зволікання з голосуванням і протистояння всередині GOP перетворило підтримку союзника на предмет ситуативних бюджетних торгів, а не елемент стратегічного курсу. По-третє, наслідком цієї непередбачуваності стали вимірні оперативні втрати: дефіцит боєприпасів, звуження горизонту планування для Збройних сил України, стратегічне підсилення позицій Росії та ерозія довіри європейських союзників до надійності американських гарантій безпеки. Квітневий пакет допомоги 2024 р., врешті-

¹²⁷ Thomson, C., Mader, M., Münchow, F., Reifler, J., & Schoen, H. (2023, November 6). European public opinion: United in supporting Ukraine, divided on the future of NATO. *International Affairs*, 99(6), 2485–2503. <https://academic.oup.com/ia/article/99/6/2485/7337112>

¹²⁸ Polyakova, A., Lucas, E., Boulègue, M., Sendak, C., Kindsvater, S., Kuz, I., & Stone, S. (2023, November 30). *A new vision for the transatlantic alliance: The future of European security, the United States, and the world order after Russia's war in Ukraine*. Center for European Policy Analysis. <https://cepa.org/comprehensive-reports/a-new-vision-for-the-transatlantic-alliance-the-future-of-european-security-the-united-states-and-the-world-order-after-russias-war-in-ukraine/>

решт ухвалений після шестимісячної блокади, не усунув структурну вразливість: доки підтримка України залежить від щорічних парламентських голосувань у поляризованому Конгресі, стратегічна передбачуваність американської зовнішньої політики залишатиметься системно обмеженою.

4.2. Електоральний вимір: українське питання у президентських та конгресових виборах 2024 року

Президентські та конгресові вибори 2024 року стали найважливішим електоральним тестом для американської двопартійної системи в контексті збройного конфлікту в Україні. Уперше з часів Холодної війни зовнішньополітичне питання, а саме надання військової та фінансової допомоги суверенній державі, що обороняється від агресора, перетворилося на принципову лінію розмежування між Демократичною та Республіканською партіями. Виборчий сезон 2024 р. яскраво продемонстрував, як партійна поляризація поступово трансформувала підтримку України із питання двопартійного консенсусу на предмет гострого ідеологічного протистояння.

Відправною точкою для розуміння електорального виміру слугує порівняльний аналіз позицій двох головних кандидатів у президенти Камали Гарріс та Дональда Трампа. Їхні відмінності щодо України були принциповими та добре задокументованими.

Згідно з матеріалами аналітичного порталу *Ballotpedia*, передвиборча програма Трампа наголошувала на необхідності «негайного припинення вогню» – на противагу підтримці перемоги України¹²⁹. Показово, що у двох публічних заявах упродовж кампанії Трамп відмовився підтримати задеклароване Україною прагнення до перемоги над Росією, пропонуючи натомість схему «врегулювання» конфлікту – зупинення бойових дій із фактичним визнанням російських територіальних здобутків.

¹²⁹ Ballotpedia. (n.d.). *2024 presidential candidates on the Russia-Ukraine War*. https://ballotpedia.org/2024_presidential_candidates_on_the_Russia-Ukraine_War

Своєю чергою, кандидатка від демократів Камала Гарріс зайняла принципово іншу позицію. За даними *Council on Foreign Relations*, вона зобов'язалася продовжувати підтримку України «так довго, скільки буде потрібно», тобто фактично заявила про спадкоємність курсу адміністрації Байдена¹³⁰. Це розмежування набувало особливого значення напередодні виборів, оскільки ставки для Києва у виборах 2024 р. були надзвичайно високими: результат голосування мав визначити не лише обсяги майбутньої американської допомоги, а й саму стратегічну архітектуру підтримки України з боку Заходу.

Ідеологічне підґрунтя позиції Трампа було проаналізовано дослідником *Council on Foreign Relations* Дж. М. Ліндсі, який встановив, що Трампа не варто кваліфікувати як класичного ізоляціоніста. Точнішою є характеристика «транзакціоналіст»: він схильний оцінювати міжнародні зобов'язання США крізь призму безпосередньої матеріальної вигоди, вимагаючи від союзників «платити» за американський захист¹³¹. Саме ця логіка зумовлювала його небажання безумовно підтримувати Україну: підтримка мала б бути «угодою» з чітко визначеними умовами, а не проявом солідарності із демократичним союзником. Ця риторика знаходила відгук у значній частині республіканського електорату, насамперед серед прихильників руху *MAGA*.

Перемога Трампа у листопаді 2024 р. спричинила глибоку стурбованість в Україні та серед її європейських союзників. Обіцянка Трампа врегулювати «війну в Україні за 24 години» після повернення до Білого дому, що звучала як незмінний рефрен упродовж усієї виборчої кампанії, сприймалася не як реальна стратегія, а як популістський слоган, що зводився до натяків на можливий тиск на Київ із метою прийняття не вигідних умов миру¹³². Реакція президента Зеленського, який одним із перших привітав Трампа, відображала складну

¹³⁰ Stares, P. B., Carlough, M. (2024, October 9). *Why the U.S. presidential election matters for Ukraine*. Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/articles/why-us-presidential-election-matters-ukraine>

¹³¹ Lindsay, J. M. (2024, April 26). *Election 2024: Is Donald Trump an isolationist?* Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/blog/election-2024-donald-trump-isolationist>

¹³² Kestler-D'Amours, J. (2024, November 6). *What does Trump 2.0 mean for US foreign policy?* Al Jazeera. <https://www.aljazeera.com/news/2024/11/6/what-does-trump-2-0-mean-for-us-foreign-policy>

дипломатичну рівновагу: висловивши сподівання на «сильну двопартійну підтримку», він прагнув не відштовхнути новообраного президента, залишаючись при цьому відданим принципу відновлення суверенітету над усіма окупованими територіями¹³³.

Водночас аналітики попереджали, що між риторикою під час кампанії та реальною політикою після інавгурації можуть існувати суттєві відмінності. За оцінкою аналітиків інвестиційного банку *Berenberg Bank*, різке припинення американського фінансування при адміністрації Трампа є «виразною можливістю», оскільки, на відміну від тактичних озброєнь і боєприпасів, які Європа могла б певною мірою замінити, американська розвідувальна підтримка і стратегічне планування є практично незамінними. Тому вибори 2024 р. дійсно стали, за визначенням медіа, моментом «*make or break*» для майбутнього допомоги Україні¹³⁴.

Принципово важливим виміром виборів 2024 р. стало голосування в Конгресі, і, насамперед, той факт, що ключові рішення щодо пакету допомоги Україні ухвалювалися в умовах гострої внутрішньопартійної боротьби в республіканській фракції. Після місяців блокування з боку правого крила Республіканської партії у квітні 2024 р. Конгрес нарешті затвердив пакет допомоги на суму 95 млрд доларів для України, Ізраїлю та Тайваню. У Сенаті він був прийнятий голосуванням 79-18, причому за проголосували 48 демократів і 31 республіканець, а проти – 15 республіканців¹³⁵. Цей результат маскував глибший розкол: лише трохи більше половини республіканської сенатської фракції підтримали пакет, і переважно це були ті, хто обирався ще до епохи трамп-популізму.

¹³³ Racer, O. (2024, November 6). *Trump wins US 2024 presidential election - what this means for Ukraine*. Kyiv Independent. <https://kyivindependent.com/trump-wins-us-2024-presidential-election-what-now-for-ukraine/>

¹³⁴ Ellyatt, H. (2024, November 5). *The U.S. election is a make-or-break moment for aid to Ukraine*. CNBC. <https://www.cnbc.com/2024/11/05/us-election-is-a-make-or-break-moment-for-ukraine-and-future-aid.html>

¹³⁵ Rimmer, M., & Barrett, T. (2024, April 30). *Senate passes \$95 billion package sending aid to Ukraine, Israel and Taiwan after months of delay*. CNN Politics. <https://www.cnn.com/2024/04/23/politics/senate-vote-foreign-aid/index.html>

Показово, що, за даними *Washington Post*, з 22 республіканців, які проголосували «за» в Сенаті, більшість становили досвідчені сенатори «старої школи», обрані до приходу Трампа в політику. Серед нових членів фракції, обраних після 2016 р., підтримка виявилася значно меншою, що свідчило про принципову зміну електоральної бази республіканців: новий республіканський виборець у 2024 р. значно менш схильний до підтримки зовнішньої допомоги порівняно з попередніми поколіннями¹³⁶.

Ще драматичнішим виявився процес голосування в Палаті представників, яку контролювали республіканці. Спікер Майк Джонсон, який спочатку блокував голосування під тиском правого флангу своєї фракції, врешті-решт погодився поставити пакет на голосування. У рідкісному прояві двопартійності Палата підтримала просування пакету голосуванням 316-94, причому демократи допомогли республіканцям-центристам подолати опір «Свободного кокусу»¹³⁷. Символічно, що рятівниками пакету допомоги Україні в нижній палаті парламенту виявилися саме демократи – партія, яка перебуває в меншості. Це наочно ілюструє, наскільки глибоким став розкол у республіканській фракції.

Характерно, що навіть після ухвалення пакету окремі впливові республіканці не приховували своїх застережень. Сенатор Джей Ді Венс, близький союзник Трампа і майбутній кандидат у віцепрезиденти, публічно заявив, що аргумент про надмірну розтягнутість американських ресурсів «поступово перемагає» у внутрішньопартійній дискусії¹³⁸. Ця теза свідчила, що навіть у ситуації, коли Сенат проголосував переважною більшістю, ідеологічний вектор Республіканської партії у питанні України визначався не цим голосуванням, а позицією Трампа та його найближчого оточення.

¹³⁶ Alfaro, M., & Perry, K. (2024, February 13). *The 22 Republicans who broke with their party on Ukraine, Israel aid package.* The Washington Post. <https://www.washingtonpost.com/politics/interactive/2024/republicans-senate-vote-ukraine-israel-aid/>

¹³⁷ Associated Press. (2024, April 19). *Ukraine, Israel aid advances in rare House vote as Democrats help Republicans push it forward.* Voice of America News. <https://www.voanews.com/a/ukraine-israel-aid-advances-in-rare-house-vote/7577174.html>

¹³⁸ Jalonick, M. C., Groves, S., & Amiri, F. (2024, April 23). *Senate overwhelmingly passes aid for Ukraine, Israel and Taiwan in big bipartisan vote.* PBS NewsHour. <https://www.pbs.org/newshour/politics/senate-overwhelmingly-passes-aid-for-ukraine-israel-and-taiwan-in-big-bipartisan-vote>

Не менш важливим є стан громадської думки, яка формує електоральний контекст та безпосередньо впливає на рішення законодавців. Дані провідних соціологічних служб США за 2024 рік фіксували стійку і поглиблювальну партійну поляризацію у ставленні американців до України.

За даними *Pew Research Center* станом на липень 2024 р., частка американців, які вважають вторгнення Росії «серйозною загрозою» для інтересів США, суттєво скоротилася порівняно з 2022 р. Причому ця динаміка визначалася переважно позицією республіканського електорату¹³⁹. Дослідження *Pew Research Center* після виборів у листопаді 2024 р., зафіксувало стан на момент електоральної розв'язки: 42% республіканців вважали підтримку України надмірною, тоді як серед демократів цей показник становив лише 13%. Водночас лише 36% республіканців визнавали відповідальність США за надання допомоги Україні, порівняно із 65% демократів¹⁴⁰.

Ці дані відображали принципову асиметрію: американці, які ідентифікували себе як демократи, значно частіше розглядали підтримку України як стратегічний обов'язок США, тоді як республіканський електорат, з помітними винятками, значно скептичніше ставився до «розтрачання» американських ресурсів на «чужу» війну. Дослідження *Pew Research Center* від травня 2024 р. зафіксувало ще один факт: серед американців не було консенсусу щодо того, чи відповідає допомога Україні національним інтересам США. По 36% вважали відповідно, що допомога «допомагає» та «шкодить» американським інтересам, показник, який свідчить про амбівалентність¹⁴¹.

Дані *Gallup* за квітень 2024 р. підтверджують ту саму закономірність з дещо іншого кута: навесні 2024 р., на тлі затримки конгресового голосування за пакет допомоги, партійний розрив у ставленні до України сягнув рекордного

¹³⁹ Pew Research Center. (2024, July 29). *War in Ukraine: Wide partisan differences on U.S. responsibility and support*. <https://www.pewresearch.org/politics/2024/07/29/war-in-ukraine-wide-partisan-differences-on-u-s-responsibility-and-support/>

¹⁴⁰ Copeland, J. (2024, November 25). *Wide partisan divisions remain in Americans' views of the war in Ukraine*. Pew Research Center. <https://www.pewresearch.org/short-reads/2024/11/25/wide-partisan-divisions-remain-in-americans-views-of-the-war-in-ukraine/>

¹⁴¹ Wike R., Fagan M., Gubbala S. & Austin S. (2024, May 8). *Growing partisan divisions over NATO and Ukraine*. Pew Research Center. <https://www.pewresearch.org/global/2024/05/08/growing-partisan-divisions-over-nato-and-ukraine/>

рівня. Демократи різко збільшили частку тих, хто вважав підтримку Україні недостатньою, тоді як республіканці залишались переважно на тій позиції, що США вже роблять достатньо або навіть забагато¹⁴².

Водночас картина не є однорідно-песимістичною. Дослідження *Brookings Institution* за серпень 2024 р. засвідчило: попри зростання частки скептично налаштованих, більшість американців загалом підтримувала формулу «підтримка стільки, скільки потрібно». Однак і в цьому дослідженні 52% республіканців заявили, що США витрачають «занадто багато» на Україну¹⁴³. Таким чином, навіть на рівні загальнонаціональної більшості «за» приховувалося внутрішнє протиріччя: тверда проукраїнська більшість серед демократів та ліберально-незалежних виборців перекривала зростаюче республіканське невдоволення.

Окремий, але важливий електоральний вимір – це роль української американської діаспори у виборах 2024 р. Ця громада, теоретично могла б слугувати консолідованим проукраїнським електоральним блоком. Проте, за оцінкою *Kyiv Post*, реальність виявилася складнішою: українська американська спільнота виявилася розколотою за лініями, що не збігалися з очевидною логікою «голосуй за того, хто підтримує Україну». Старші хвилі іммігрантів зі Сходу США, зокрема нащадки переміщених осіб після Другої світової війни, які традиційно голосують за республіканців через антикомуністичні цінності, демонстрували більшу схильність до підтримки Трампа попри його двозначну риторику щодо України. Водночас нові іммігранти та молодші покоління діаспори частіше трималися позиції Гарріс. Особливо показово, що релігійна приналежність, зокрема приналежність до євангелістських протестантських

¹⁴² Brenan, M. (2024, April 12). *More Americans say U.S. is not helping Ukraine enough*. Gallup. <https://news.gallup.com/poll/643601/americans-say-not-helping-ukraine-enough.aspx>

¹⁴³ Telhami, S. (2024, August 26). *More Americans want the US to stay the course in Ukraine as long as it takes*. Brookings Institution. <https://www.brookings.edu/articles/more-americans-want-the-us-to-stay-the-course-in-ukraine-as-long-as-it-takes/>

церков, нерідко виявлялася вирішальнішим чинником електорального вибору, ніж етнічна ідентичність або очевидний проукраїнський інтерес¹⁴⁴.

Підбиваючи підсумки електорального виміру виборів 2024 р., слід констатувати кілька ключових тенденцій. По-перше, «українське питання» остаточно вийшло за межі сфери двопартійного консенсусу й перетворилося на один із маркерів партійної ідентичності, поряд із питаннями імміграції, клімату та прав людини. По-друге, трансформація Республіканської партії під впливом трамп-популізму та ідеологем «*America First*» принципово змінила готовність електорату підтримувати проукраїнську зовнішньополітичну лінію. По-третє, громадська думка у Сполучених Штатах усе чіткіше поляризується залежно від партійної приналежності, що справляє вплив на поведінку конгресменів, особливо тих, хто балотується від традиційно консервативних округів.

Разом із тим, вибори 2024 р. продемонстрували і певну стійкість підтримки України. Попри блокування і затримки, Конгрес врешті-решт затвердив масштабний пакет допомоги. Серед американців у цілому зберігалася більшість, що підтримувала продовження допомоги, хоча й зі знаком питання щодо термінів та обсягів. Нарешті, у самій Республіканській партії залишалося потужне крило, насамперед у Сенаті, яке зберігало прихильність до традиційного американського інтернаціоналізму та вважало підтримку України стратегічним інтересом США.

Таким чином, вибори 2024 р. водночас і поглибили партійний розкол навколо «українського питання», і підтвердили, що «проукраїнська» позиція ще не стала суто «демократичною» монополією.

4.3. Перспективи збереження двопартійної підтримки України в контексті змін політичного ландшафту США

Питання про те, чи здатна американська підтримка України зберегти двопартійний характер в умовах трансформації партійно-політичного

¹⁴⁴ Kirichenko, D. (2024, November 1). Opinion: 2024's US presidential election sees divided Ukrainian American community. Kyiv Post. <https://www.kyivpost.com/opinion/41407>

ландшафту США, є одним із ключових для розуміння стратегічних перспектив українсько-американських відносин. Президентство Байдена заклало інституційну та нормативну основу для широкої міжпартійної коаліції на підтримку України, однак зміна адміністрації, зростання ізоляціоністських настроїв усередині Республіканської партії відкрили нову сторінку у цьому питанні.

Академічне дослідження Дж. Тама (2025 р.) пропонує концептуально важливий висновок: у питаннях зовнішньої політики США щодо України, Ізраїлю та Тайваню не спостерігається ані послідовної двопартійності, ані послідовної поляризації. Дослідник фіксує складну конфігурацію, що поєднує міжпартійні розбіжності, внутрішньопартійний розкол та окремі прояви міжпартійної співпраці¹⁴⁵. Такий висновок є важливим для аналізу перспектив двопартійного консенсусу: він застерігає від надмірно спрощених оцінок, що зводять ситуацію або до стійкої єдності, або до непереборного розколу.

Відправною точкою для розуміння сучасного стану двопартійної підтримки є квітневе 2024 р. голосування Конгресу щодо пакету допомоги Україні в рамках законопроекту про національну безпеку. Це голосування, в якому взяли участь законодавці обох партій, стало символічним підтвердженням того, що двопартійна коаліція на підтримку України залишається дієвою. Аналітики Центру стратегічних та міжнародних досліджень (CSIS) наголошували на критичній важливості збереження цієї коаліції не лише з огляду на ситуацію в Україні, а й у ширшому геополітичному контексті стримування Росії та її союзників – Китаю, Ірану та Північної Кореї. Таким чином, двопартійна підтримка України мислилася як складова частина більш широкої стратегії збереження глобального порядку¹⁴⁶.

Водночас ще у 2024 р. аналітики фіксували наростаючий розкол усередині Республіканської партії. За влучним спостереженням одного зі старших республіканських стратегів, «не всі прихильники Трампа виступають проти

¹⁴⁵ Tama, J. (2025, October 22). *Bipartisanship put to the test: U.S. policy toward Ukraine, Israel, and Taiwan*. Springer Nature Link. <https://link.springer.com/article/10.1007/s12399-025-01067-0>

¹⁴⁶ Hoffman, E. (2024, October 3). *U.S. support for Ukraine in the midst of U.S. elections*. Center for Strategic and International Studies. <https://www.csis.org/analysis/us-support-ukraine-midst-us-elections>

України, але всі противники України – прихильники Трампа»¹⁴⁷. Це спостереження, що набуло широкого поширення в експертному середовищі, відображало асиметрію внутрішньопартійного розподілу: значна частина республіканського електорату не поділяла войовничого скептицизму щодо України, однак найбільш активні та впливові ізоляціоністські голоси концентрувалися саме серед активних прихильників колишнього президента¹⁴⁸.

Прихід до влади адміністрації Дональда Трампа у 2025 р. суттєво ускладнив картину двопартійної підтримки, хоча й не зруйнував її остаточно. Республіканські сенатори опинилися в ситуації подвійного тиску: з одного боку, необхідність демонструвати лояльність до президентського курсу, з іншого – власні переконання та тиск з боку виборців, які зберігали підтримку України. Показовою в цьому відношенні стала ситуація, коли низка сенаторів-республіканців публічно заперечила риторику Трампа щодо України, водночас продовжуючи підтримувати його загальну стратегію. Така позиція свідчила про формування специфічного феномену «розщепленої лояльності», за якого законодавці намагалися балансувати між партійною дисципліною та власними зовнішньополітичними переконаннями¹⁴⁹.

Ключовим чинником, що підривав двопартійний консенсус у 2025 р., стала зміна риторичного та стратегічного позиціонування президента Трампа щодо України. Як зафіксував аналіз видання *Newsweek*, позиція Трампа починала розколювати його власну партію: дедалі більше республіканських законодавців виявляли занепокоєння небажанням адміністрації підтримувати американську допомогу Україні¹⁵⁰.

Принципово важливим для розуміння перспектив двопартійності є питання про природу ізоляціонізму у Республіканській партії. Аналіз *Foreign*

¹⁴⁷ Schwennesen, P. (2024, March 15). *The U.S. Republican schism on Ukraine*. GIS Reports Online. <https://www.gisreportsonline.com/r/republican-schism-ukraine/>

¹⁴⁸ Ibid.

¹⁴⁹ Davis, S., & Grisales, C. (2025, February 19). *GOP senators fact check Trump's Ukraine rhetoric, while still backing his strategy*. NPR. <https://www.npr.org/2025/02/19/nx-s1-5302885/ukraine-russia-trump-congress>

¹⁵⁰ McHardy, M. (2025, March 5). *Trump's Ukraine stance chips away at his GOP support*. Newsweek. <https://www.newsweek.com/trump-ukraine-stance-gop-support-2040060>

Policy, оприлюднений у липні 2025 р., спростовував поширений міф про те, що рух MAGA є послідовно ізоляціоністським. Дані опитування за лютий 2025 р. свідчили, що 60% респондентів підтримують певну форму військової допомоги Україні, а майже 3/4 визнають Росію агресором. Ці дані вказують на те, що ізоляціоністська лінія, попри її впливовість у риториці партійного керівництва, не відображає домінуючих настроїв серед широкої республіканської бази¹⁵¹.

Соціологічні дані підтверджують, що основа для двопартійної підтримки України в США залишається значною. Опитування *Gallup*, проведене у лютому 2025 р., показало, що 63% американців зберігають позитивне ставлення до України, тоді як лише 17% позитивно оцінюють Росію. Показово, що навіть серед республіканців рівень підтримки України виявився вищим, ніж очікувалося: 69% вважали Росію агресором, а 83% негативно ставилися до Путіна. Ці цифри свідчать про те, що антиросійські настрої та підтримка України залишаються значно більш поширеними серед республіканського електорату, ніж це випливає з офіційної риторики партійного керівництва¹⁵².

Особливо показовою стала динаміка республіканської підтримки України, зафіксована *Chicago Council on Global Affairs* у серпні 2025 р. Дослідження, проведене 18-30 липня 2025 р., зафіксувало зростання: 51% республіканців виступили за надання США військової допомоги Україні (збільшення на 21 пункт, порівняно з березнем). Цей стрибок засвідчив надзвичайну мінливість суспільних настроїв та їх чутливість до конкретних подій на полі бою та у дипломатичній сфері. Зростання підтримки серед республіканського електорату на тлі ізоляціоністської риторики частини партійного керівництва поглиблювало розрив між базою та елітою Республіканської партії¹⁵³.

¹⁵¹ Karatnycky, A. (2025, July 21). *No, MAGA is not isolationist*. Foreign Policy. <https://foreignpolicy.com/2025/07/21/maga-republican-trump-isolationism-ukraine-aid-russia-iran-israel/>

¹⁵² Spencer, K. (2025, March 6). *Is Trump's Russia reset overshadowing the Ukraine peace process?* Atlantic Council. <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/is-trumps-russia-reset-overshadowing-the-ukraine-peace-process/>

¹⁵³ Smeltz, D., & Kafura, C. (2025, August 15). *Dramatic rise in Republican support for Ukraine*. Chicago Council on Global Affairs. <https://globalaffairs.org/research/public-opinion-survey/dramatic-rise-republican-support-ukraine>

Серед законодавчих ініціатив, що засвідчили потенціал двопартійного підходу, особливого значення набула пропозиція щодо створення американсько-українського економічного партнерства, підготовлена групою впливових сенаторів. Як наголошувалося в аналізі *Atlantic Council*, ця пропозиція мала всі складові для формування стійкого двопартійного консенсусу у Вашингтоні: по-перше, вона передбачала підтримку України без прямих витрат для американських платників податків; по-друге, сприяла зменшенню залежності від Китаю; по-третє, відкривала перспективи конкретної економічної вигоди для американських компаній. Ця формула апелювала до реалістичних і прагматичних аргументів, які здатні консолідувати підтримку по обидва боки партійного поділу, оскільки виходила за межі суто ідеологічного чи ціннісного обґрунтування підтримки України¹⁵⁴.

Однак інституційний вимір підтримки залишався серйозним предметом занепокоєння. Аналітики *Atlantic Council* зафіксували, що 2025 р. став першим роком від початку повномасштабного російського вторгнення, коли Конгрес не ухвалив жодного законодавства на підтримку України. Символічним проявом цієї паралічу стала ситуація із Законом про санкції проти Росії: попри підтримку 85% сенаторів, він майже вісім місяців чекав на голосування. Цей факт яскраво демонстрував розрив між декларативними позиціями та реальними законодавчими результатами: значна частина Конгресу була готова підтримати Україну, однак структурні блокади перешкоджали трансформації цих настроїв у конкретну допомогу¹⁵⁵.

Стратегічний вимір кризи підтримки набув особливої гостроти на початку 2026 р. Експерти констатували, що США розпочали стійке скорочення фінансової підтримки оборони України. За оцінкою авторів доповіді, на початку 2026 р. Україна опинилася в нестабільній ситуації, де забезпечення

¹⁵⁴ D'Anieri, A. (2024, August 13). *New US-Ukraine partnership proposal from influential senators is a recipe for bipartisan success*. Atlantic Council. <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/new-us-ukraine-partnership-proposal-from-influential-senators-is-a-recipe-for-bipartisan-success/>

¹⁵⁵ Klain, D. (2025, November 25). *Trump's latest Ukraine peace proposal sparks strong Republican reaction*. Atlantic Council. <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/trumps-latest-ukraine-peace-proposal-sparks-strong-republican-reaction/>

безперервного потоку допомоги ставало критично важливим для збереження її обороноздатності. У цьому контексті збереження навіть часткового двопартійного консенсусу щодо підтримки України мало вирішальне значення для запобігання повному розриву американських зобов'язань¹⁵⁶.

Аналіз перспектив двопартійного консенсусу дозволяє виділити кілька чинників, що визначатимуть його динаміку у середньостроковій перспективі. По-перше, критичне значення матиме вибір стратегії: перехід від ціннісно-ідеологічного до прагматично-реалістичного обґрунтування підтримки України, через апеляцію до американських стратегічних інтересів, економічних вигод та стримування Китаю, здатний забезпечити ширшу коаліцію, яка перетинала б партійний поділ. По-друге, внутрішньопартійна динаміка у Республіканській партії залишається відкритою: наявність значного сегменту «проукраїнських республіканців», готових протистояти ізоляціонізму, створює потенціал для відновлення законодавчого співробітництва. По-третє, громадська думка може відігравати роль «тиску знизу», що обмежує маневр ізоляціоністського крила: дані соціологічних досліджень 2025 р. свідчать, що антипутінські та проукраїнські настрої залишаються значно більш поширеними серед пересічних республіканців, ніж серед активних апологетів *MAGA*. По-четверте, ключову роль у підтримці двопартійного порядку денного відіграватиме Сенат, де правила процедури, зокрема вимога кваліфікованої більшості для подолання філібастеру, традиційно стимулюють пошук міжпартійних компромісів. Показово, що саме через сенаторів обох партій пролягала основна лінія двопартійного співробітництва навіть у найбільш конфліктні моменти.

Визначальним для перспектив двопартійного консенсусу є питання про те, чи вдасться перетворити підтримку України з «демократичного проєкту» на «американський проєкт». Дослідник Дж. Тама підкреслює, що саме цей концептуальний зсув є необхідною умовою для стійкої двопартійної коаліції.

¹⁵⁶ Fakhurdinova, M. (2026, January 15). *Wartime assistance to Ukraine: The successes, failures, and future prospects of US and EU support models*. Center for European Policy Analysis. <https://cepa.org/comprehensive-reports/wartime-assistance-to-ukraine-the-successes-failures-and-future-prospects-of-us-and-eu-support-models/>

Доки підтримка України асоціюватиметься з ідеологічними пріоритетами Демократичної партії, вона залишатиметься вразливою до партійних коливань. Натомість її переосмислення в категоріях американського національного інтересу, стримування авторитарних держав та захисту міжнародного порядку, заснованого на правилах, може створити підґрунтя для більш стійкої двопартійної підтримки, незалежної від змін у партійному керівництві.

Таким чином, перспективи збереження двопартійної підтримки України є неоднозначними та залежать від взаємодії кількох структурних і кон'юнктурних чинників. Суспільна база підтримки залишається ширшою, ніж це виявляється на рівні партійної риторики; внутрішній розкол у республіканців між ізоляціоністами та інтернаціоналістами створює можливості для законодавчого маневрування; прагматичні аргументи економічного та безпекового характеру здатні формувати спільний знаменник для обох партій. Водночас паралізуючий вплив ізоляціоністської фракції, структурні законодавчі блокади та змінна позиція виконавчої влади залишаються серйозними перешкодами для відновлення тієї форми широкого двопартійного консенсусу, що існувала на початку повномасштабного вторгнення. Стан двопартійної підтримки України відображає більш широку трансформацію американської зовнішньополітичної культури в епоху посиленого партійного протистояння та переосмислення ролі США у світі.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного комплексного дослідження партійно-політичних розбіжностей між Демократичною та Республіканською партіями США щодо підходів до підтримки України в контексті російсько-української війни у 2022-2025 роках було вирішено п'ять дослідницьких завдань і отримано такі наукові результати.

Дослідження теоретико-методологічного підґрунтя та стану наукової розробки проблеми партійної поляризації у зовнішній політиці США засвідчило, що тема є відносно новою як для вітчизняної, так і для зарубіжної науки. Аналіз наявного масиву досліджень дозволив виокремити чотири тематичні групи джерел: праці провідних аналітичних центрів, академічні роботи, що вивчають внутрішньополітичну поляризацію в США, дослідження ідеологічної трансформації американських партій у ширшому контексті та праці, присвячені інформаційній і медіадинаміці навколо конфлікту. Встановлено, що фундаментальним теоретичним концептом дослідження є «партійна поляризація» – процес наростаючого ідеологічного розмежування між партіями, що традиційно обмежувався внутрішньою ареною та не поширювався на зовнішню політику. Перенесення поляризації на зовнішньополітичну арену є принципово новим явищем у системі американських партійно-владних відносин.

Аналіз інституційної структури Конгресу США та ролі адміністрації Дж. Байдена у формуванні стратегії допомоги Україні дозволив виявити ключові структурно-інституційні чинники, що зумовлювали нестабільність американської підтримки. У 117-му Конгресі (2021–2022) демократи утримували більшість у обох палатах, що забезпечило умови широкого двопартійного консенсусу для прийняття перших великих пакетів допомоги Україні, сукупним обсягом понад 75 млрд доларів. Прихід республіканців до більшості в Палаті представників у 118-му Конгресі (2023–2024) кардинально змінив інституційний баланс: пакет допомоги, запрошений адміністрацією у жовтні 2023 р., пробивав через Конгрес понад шість місяців, аж до квітня 2024

р. Встановлено, що структурна вада щорічного парламентського схвалення допомоги унеможлиблювала повноцінне довгострокове планування з боку Києва та робила американську підтримку заручником поточної внутрішньопартійної динаміки. Адміністрація Байдена реалізовувала стратегію «управління ескалацією», що передбачала поступовий і часто запізнілий характер поставок озброєнь та породжувала критику як з проукраїнського, так і з республіканського боку. Попри ці обмеження, у квітні 2024 р. Конгрес ухвалив пакет допомоги на 95 млрд доларів, де за нього проголосували всі демократи та 101 із 213 республіканців у Палаті представників, та 46 із 48 демократів та 31 із 46 республіканців у Сенаті, продемонструвавши, що двопартійна коаліція, попри поляризацію, залишається функціонально можливою.

Характеристика еволюції ідеологічних платформ обох партій від традиційного атлантизму до нових форм ізоляціонізму та транзакціоналізму виявила, що ця трансформація є нерівномірною, внутрішньо суперечливою та асиметричною між партіями. Встановлено, що відразу після 24 лютого 2022 р. обидві партії демонстрували рідкісну єдність: опитування Чиказької ради від березня 2022 р. зафіксувало, що 83% демократів та 80% республіканців підтримували надання військової допомоги Україні. Проте вже до липня 2024 р. підтримка серед республіканців впала до 45%, тоді як серед демократів зберігалася на рівні понад 70%. Ця трансформація зумовлювалася насамперед риторикою Дональда Трампа, Такера Карлсона та руху *MAGA*, які послідовно переводили «українське питання» з площини національної безпеки в площину ідеологічного протистояння з «естаблішментом». Паралельно всередині самої Республіканської партії сформувалося глибоке протиріччя між прихильниками традиційного рейганівського атлантизму (М. Макконнелл, Л. Чейні, Н. Гейлі) та ізоляціоністсько-транзакціоналістським крилом (В. Рамасвами, Дж. Ді Венс, «Свободний кокус»). Ключовим концептуальним зрушенням стало поширення доктрини «*America First*», яка переосмислювала підтримку союзників не як стратегічний обов'язок, а як «угоду» з чітко визначеними матеріальними умовами, що відповідає характеристиці «транзакціоналізму». Демократична ж

партія, натомість, зберігала внутрішньо однорідну проукраїнську позицію з поодинокими винятками з боку прогресивного крила, стурбованого ескалаційними ризиками.

Визначення ключових аспектів партійного протистояння у сферах військової допомоги, санкційного режиму та інформаційної політики дозволило встановити специфіку кожного з трьох вимірів конфлікту.

У сфері військової допомоги зафіксовано трансформацію від двопартійного консенсусу 2022 р. до гострого протистояння 2023-2024 рр. Критичним проявом цього протистояння стала шестимісячна блокада пакету допомоги у Палаті представників, у вересні 2023 р. виключення 6 млрд доларів допомоги Україні із бюджетного законопроекту задля уникнення «шатдауну». Дефіцит боєприпасів, спричинений блокуванням, мав прямі оперативні наслідки: артилерійські норми скорочувалися до 10 снарядів на добу замість стандартних 90, що призводило до прориву оборонних ліній; саме у лютому 2024 р. Росія захопила Авдіївку.

У сфері санкційної політики та енергетики виявлено, що попри гостру партійну риторику, обидві партії демонстрували відносний консенсус щодо необхідності збереження жорсткого санкційного режиму. Водночас республіканці суттєво рідше підтримували продовження військових поставок. Адміністрація Дж. Байдена реалізовувала збалансований санкційний підхід, що уникав різких кроків у секторах критичної залежності, запровадивши натомість такі інноваційні механізми, як «цінова стеля» на нафту. Республіканська критика зосереджувалася на необхідності розширення внутрішнього видобутку викопного палива та звинуваченнях у тому, що «зелена» енергетична стратегія адміністрації посилює залежність від Росії.

У сфері інформаційної політики встановлено, що цифрова екосистема соціальних мереж перетворилася на поле для системних маніпуляцій, що суттєво посилювали партійну поляризацію. Виявлено й концептуалізовано феномен «відмивання наративів» через російську кампанію «*Storm-1516*», яка майстерно використовувала «економіку інфлюенсерів» для легітимізації

антиукраїнських фейків. Встановлено, що дезінформація в консервативних медіаекосистемах корелює із падінням підтримки України серед республіканців: з 9% (березень 2022 р.) до 42% (листопад 2024 р.) зростає частка республіканців, які вважали підтримку України «надмірною».

З'ясування впливу електорального циклу 2024 р. та початку каденції Д. Трампа на перспективи збереження двопартійної підтримки України виявило комплексну й неоднозначну картину. Встановлено, що вибори 2024 р. остаточно перетворили «українське питання» на принципову лінію партійного розмежування: Камала Гарріс декларувала продовження байденівського курсу підтримки України «так довго, скільки потрібно», тоді як Трамп пропонував схему «врегулювання» через заморожування конфлікту *de facto* з визнанням російських територіальних здобутків. Перемога Трампа 5 листопада 2024 р. спричинила глибоку стурбованість в Україні та серед союзників по НАТО.

Водночас виявлено підстави для обережного оптимізму щодо перспектив збереження певного рівня двопартійної підтримки. По-перше, дані *Gallup* засвідчили, що 63% американців зберігають позитивне ставлення до України, а 69% республіканців вважають Росію агресором. По-друге, дослідження *Chicago Council on Global Affairs* зафіксувало різке зростання республіканської підтримки військової допомоги Україні з 30% у березні до 51% у липні-серпні 2025 р., що свідчить про мінливість настроїв та їх чутливість до подій на полі бою. По-третє, позиції у Республіканській партії не є монолітно ізоляціоністськими, а 60% учасників республіканських праймеріз підтримували певну форму військової допомоги Україні. По-четверте, у 2025 р. у Конгресі формувалася концепція американсько-українського економічного партнерства, розрахована на залучення республіканського електорату через апеляцію до прагматичних аргументів. Однак критичною залишалася інституційна блокада: 2025 рік став першим від початку повномасштабного вторгнення роком, коли Конгрес не ухвалив жодного законодавства на підтримку України, а Закон про санкції проти Росії, підтриманий 85% сенаторів, майже вісім місяців очікував на голосування.

Таким чином, партійно-політичне протистояння у США щодо російсько-української війни часів президентства Дж. Байдена являло собою складний, багатовимірний процес, що трансформував підтримку України з питання двопартійного консенсусу у маркер партійної ідентичності. Цей процес визначався взаємодією трьох взаємопосилюючих чинників: ідеологічної трансформації Республіканської партії під впливом доктрини «*America First*»; цілеспрямованих інформаційних операцій Росії, що системно посилювали ізоляціоністські настрої; та структурних обмежень американської законодавчої системи, яка робила підтримку союзника у стані війни заручником щорічних партійних торгів у Конгресі. Збереження навіть часткового двопартійного консенсусу в цих умовах виявилось можливим завдяки стійким антиросійським настроям американського суспільства, що перевищували ізоляціоністські настрої партійного керівництва, та готовності значної частини республіканських законодавців «старої школи» ставити стратегічні інтереси США вище за партійну дисципліну.

Отримані результати мають як теоретичне, так і практичне значення. У теоретичному вимірі робота збагачує концептуальне розуміння феномену «партійної поляризації» у зовнішній політиці США, демонструючи, що вона є не лише продуктом ідеологічного розмежування еліт, а й результатом цілеспрямованих інформаційних маніпуляцій з боку зовнішніх акторів. У практичному вимірі результати дослідження мають безпосереднє значення для вироблення стратегії України у роботі з американськими партнерами: перехід від ціннісно-ідеологічного до прагматично-реалістичного обґрунтування підтримки через апеляцію до американських стратегічних інтересів, економічних вигод та стримування авторитарних держав є необхідною умовою для формування стійкої міжпартійної коаліції підтримки, менш вразливої до коливань партійного клімату в США.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Alfaro, M., & Perry, K. (2024, February 13). *The 22 Republicans who broke with their party on Ukraine, Israel aid package*. The Washington Post. <https://www.washingtonpost.com/politics/interactive/2024/republicans-senate-vote-ukraine-israel-aid/>
2. Associated Press. (2024, April 19). *Ukraine, Israel aid advances in rare House vote as Democrats help Republicans push it forward*. Voice of America News. <https://www.voanews.com/a/ukraine-israel-aid-advances-in-rare-house-vote/7577174.html>
3. Ballotpedia. (n.d.). *2024 presidential candidates on the Russia-Ukraine War*. https://ballotpedia.org/2024_presidential_candidates_on_the_Russia-Ukraine_War
4. Boot, M. (2024, February 17). *A resilient Ukraine faces defeat if U.S. aid falters*. Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/articles/resilient-ukraine-faces-defeat-if-us-aid-falters>
5. Brenan, M. (2024, 20 Dec). *More Americans favor quick end to Russia-Ukraine war*. Gallup. <https://news.gallup.com/poll/654575/americans-favor-quick-end-russia-ukraine-war.aspx>
6. Brenan, M. (2024, April 12). *More Americans say U.S. is not helping Ukraine enough*. Gallup. <https://news.gallup.com/poll/643601/americans-say-not-helping-ukraine-enough.aspx>
7. Britt Anlar, & Köhler, I. (2023). *The 118th U.S. Congress 2023*. Center for Youth Political Participation (CYPP), Rutgers University. <https://cypp.rutgers.edu/the-118th-u-s-congress/>
8. Cancian, M. F. (2023, December 19). *The impact of ending military aid to Ukraine: Gradual decline, then collapse*. Center for Strategic and International Studies. <https://www.csis.org/analysis/impact-ending-military-aid-ukraine-gradual-decline-then-collapse>
9. Cole, B. (2023, July 8). *Biden faces Democrat backlash over cluster munitions for Ukraine*. Newsweek. <https://www.newsweek.com/biden-cluster-ukraine-russia-munitions-progressives-democrats-1811700>
10. Contreras, G., Ermyas, T., & Shapiro, A. (2023, November 13). *Proposed congressional spending plan leaves out military aid for Ukraine and Israel*. NPR. <https://www.npr.org/2023/11/13/1212737779/proposed-congressional-spending-plan-leaves-out-military-aid-for-ukraine-and-isr>
11. Copeland, J. (2024, November 25). *Wide partisan divisions remain in Americans' views of the war in Ukraine*. Pew Research Center. <https://www.pewresearch.org/short-reads/2024/11/25/wide-partisan-divisions-remain-in-americans-views-of-the-war-in-ukraine/>
12. D'Anieri, A. (2024, August 13). *New US-Ukraine partnership proposal from influential senators is a recipe for bipartisan success*. Atlantic Council. <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/new-us-ukraine-partnership-proposal-from-influential-senators-is-a-recipe-for-bipartisan-success/>

13. Davis, S., & Grisales, C. (2025, February 19). *GOP senators fact check Trump's Ukraine rhetoric, while still backing his strategy*. NPR. <https://www.npr.org/2025/02/19/nx-s1-5302885/ukraine-russia-trump-congress>
14. Detsch, J. (2023). The GOP's debate on Ukraine takes center stage. Foreign Policy. <https://foreignpolicy.com/2023/08/24/republicans-united-states-gop-debate-foreign-policy-ukraine/>
15. Detsch, J., & Mackinnon, A. (2024, August 21). *Biden's Ukraine strategy is missing in action*. Foreign Policy. <https://foreignpolicy.com/2024/08/21/biden-ukraine-war-strategy-congress-military-aid/>
16. Ecarma, C. (2022). *How the Trump era is dividing Republicans over Ukraine aid*. Vanity Fair. <https://www.vanityfair.com/news/2022/05/trump-republicans-ukraine-aid>
17. Ellyatt, H. (2024, November 5). *The U.S. election is a make-or-break moment for aid to Ukraine*. CNBC. <https://www.cnbc.com/2024/11/05/us-election-is-a-make-or-break-moment-for-ukraine-and-future-aid.html>
18. Entous, A., Schmitt, E., Barnes, J. (2024, November 17) *Biden Allows Ukraine to Strike Russia With Long-Range U.S. Missiles*. The New York Times. <https://www.nytimes.com/2024/11/17/us/politics/biden-ukraine-russia-atacms-missiles.html>
19. Fakhurdinova, M. (2026, January 15). *Wartime assistance to Ukraine: The successes, failures, and future prospects of US and EU support models*. Center for European Policy Analysis. <https://cepa.org/comprehensive-reports/wartime-assistance-to-ukraine-the-successes-failures-and-future-prospects-of-us-and-eu-support-models/>
20. Fox, L., & Zanona, M. (2023, February 22). *Republican leaders wrestle with GOP splinter on Ukraine aid on Capitol Hill*. CNN. <https://www.cnn.com/2023/02/22/politics/ukraine-aid-republican-leaders/index.html>
21. Groves S., Jalonick M.C. (2024, 24 April). *To pass Ukraine aid, 'Reagan Republican' leaders in Congress navigated a party transformed by Trump*. AP News. <https://apnews.com/article/ukraine-aid-congress-republicans-trump-johnson-mcconnell-4cb76cfdefc38f35c1bda2ac8915b179>
22. Harper, D., & AP. (2023, December 19). *Congress yet to approve aid renewal as Ukraine ammunition shortages persist*. Euronews. <https://www.euronews.com/2023/12/19/congress-yet-to-approve-aid-renewal-as-ukraine-ammunition-shortages-persist>
23. Harris, B. (2023, October 1). *Congress avoids government shutdown, drops Ukraine aid*. Defense News. <https://www.defensenews.com/congress/2023/10/01/congress-avoids-government-shutdown-drops-ukraine-aid/>
24. Harris, P., Marinova, I., & Gricius, G. (2023, September 8). *War in Ukraine in a polarised America*. LSE Public Policy Review. <https://ppr.lse.ac.uk/articles/10.31389/lseppr.89>
25. History, Art & Archives: US House of Representatives(n.d.). *Congress Profiles: 117th Congress (2021–2023)*. <https://history.house.gov/Congressional-Overview/Profiles/117th/>

26. Hoffman, E. (2024, October 3). *U.S. support for Ukraine in the midst of U.S. elections*. Center for Strategic and International Studies. <https://www.csis.org/analysis/us-support-ukraine-midst-us-elections>
27. Imsirovic A., Cahill B. (2023). *Russian Oil Price Caps Are Failing a Key Test*. Center for Strategic and International Studies (CSIS). <https://www.csis.org/analysis/russian-oil-price-caps-are-failing-key-test>
28. Jackson, J. (2023, June 28). *What Are Cluster Munitions? U.S. Pushed to Give Ukraine Devastating Weapon*. Newsweek. <https://www.newsweek.com/what-are-cluster-munitions-ukraine-weapons-1809707>
29. Jalonick, M. C., Groves, S., & Amiri, F. (2024, April 23). *Senate overwhelmingly passes aid for Ukraine, Israel and Taiwan in big bipartisan vote*. PBS NewsHour. <https://www.pbs.org/newshour/politics/senate-overwhelmingly-passes-aid-for-ukraine-israel-and-taiwan-in-big-bipartisan-vote>
30. Jentleson B. W. *How Ukraine Will Influence the 2024 U.S. Presidential Election*. Foreign Policy. 2023, March 29. URL: <https://foreignpolicy.com/2023/03/29/ukraine-support-us-republicans-democrats-politics/>
31. Jordan, D. (2023, February 13). *Despite criticism, Biden hasn't slowed energy production*. Roll Call. <https://rollcall.com/2023/02/13/despite-criticism-biden-hasnt-slowed-energy-production/>
32. Karatnycky, A. (2025, July 21). *No, MAGA is not isolationist*. Foreign Policy. <https://foreignpolicy.com/2025/07/21/maga-republican-trump-isolationism-ukraine-aid-russia-iran-israel/>
33. Kestler-D'Amours, J. (2024, November 6). *What does Trump 2.0 mean for US foreign policy?* Al Jazeera. <https://www.aljazeera.com/news/2024/11/6/what-does-trump-2-0-mean-for-us-foreign-policy>
34. Kirichenko, D. (2024, November 1). *Opinion: 2024's US presidential election sees divided Ukrainian American community*. Kyiv Post. <https://www.kyivpost.com/opinion/41407>
35. Klain, D. (2024, March 15). *Russia is betting on battlefield gains*. Foreign Policy. <https://foreignpolicy.com/2024/03/15/russia-ukraine-war-offensive-ammunition-military-aid/>
36. Klain, D. (2024, September 2). *The United States needs a long-term approach to Ukraine aid*. Atlantic Council. <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/the-united-states-needs-a-long-term-approach-to-ukraine-aid/>
37. Klain, D. (2025, November 25). *Trump's latest Ukraine peace proposal sparks strong Republican reaction*. Atlantic Council. <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/trumps-latest-ukraine-peace-proposal-sparks-strong-republican-reaction/>
38. LaFranchi, H. (2024, February 12). *Trump, Russia, NATO: How GOP moved on from Reagan's confident view*. Christian Science Monitor. <https://www.csmonitor.com/USA/Foreign-Policy/2024/0212/Trump-Russia-NATO-How-GOP-moved-on-from-Reagan-s-confident-view>

39. Lindsay, J. M. (2024, February 16). *Election 2024: Donald Trump Says He Will Not Protect “Delinquent” NATO Members*. Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/articles/election-2024-donald-trump-says-he-will-not-protect-delinquent-nato-members>
40. Lindsay, J. M. (2024, April 26). *Election 2024: Is Donald Trump an isolationist?* Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/blog/election-2024-donald-trump-isolationist>
41. Linvill, D., & Warren, P. (2025, February 20). *Ukraine: The past, present, and future of Russian disinformation*. Lawfare. <https://www.lawfaremedia.org/article/ukraine--the-past--present--and-future-of-russian-disinformation>
42. MacKenzie, L. (2024, December 9). *Escalation as a path to peace: Risk tolerance and negotiations in Ukraine*. Center for Strategic and International Studies. <https://www.csis.org/analysis/escalation-path-peace-risk-tolerance-and-negotiations-ukraine>
43. Manning, J. E. (2022, December 14). *Membership of the 117th Congress: A profile*. Congressional Research Service. <https://www.congress.gov/crs-product/R46705>
44. Manning, J. E. (2024, December 12). *Membership of the 118th Congress: A profile*. Congressional Research Service. <https://www.congress.gov/crs-product/R47470>
45. Mayer, D., Talmazan, Y., & De Luce, D. (2024, February 19). *As Russia pushes forward, Ukrainian soldiers say U.S. aid delays have left them exposed*. NBC News. <https://www.nbcnews.com/news/world/russia-seized-avdiivka-ukraine-soldiers-us-aid-ammo-shortages-rcna138539>
46. McHardy, M. (2025, March 5). *Trump's Ukraine stance chips away at his GOP support*. Newsweek. <https://www.newsweek.com/trump-ukraine-stance-gop-support-2040060>
47. Nomikos, W. (2025, March 17). *How online misinformation paved the way for America's pivot away from Ukraine*. IGCC, UC San Diego. <https://ucigcc.org/blog/how-online-misinformation-paved-the-way-for-americas-pivot-away-from-ukraine/>
48. Pew Research Center. (2024, July 29). *War in Ukraine: Wide partisan differences on U.S. responsibility and support*. <https://www.pewresearch.org/politics/2024/07/29/war-in-ukraine-wide-partisan-differences-on-u-s-responsibility-and-support/>
49. Picciotto, R. (2023, December 13). *Congress could punt Ukraine aid to 2024, snarl government funding talks*. CNBC. <https://www.cnbc.com/2023/12/13/after-zelenskyy-visit-congress-could-make-ukraine-aid-a-2024-problem-.html>
50. Polyakova, A., Lucas, E., Boulègue, M., Sendak, C., Kindsvater, S., Kuz, I., & Stone, S. (2023, November 30). *A new vision for the transatlantic alliance: The future of European security, the United States, and the world order after Russia's war in Ukraine*. Center for European Policy Analysis. <https://cepa.org/comprehensive-reports/a-new-vision-for-the-transatlantic-alliance-the-future-of-european-security-the-united-states-and-the-world-order-after-russias-war-in-ukraine/>

51. Racer, O. (2024, November 6). *Trump wins US 2024 presidential election - what this means for Ukraine*. Kyiv Independent. <https://kyivindependent.com/trump-wins-us-2024-presidential-election-what-now-for-ukraine/>
52. Riccard, N. (2024, February 19). *How stalled U.S. aid for Ukraine exemplifies GOP's softening stance on Russia*. PBS NewsHour. <https://www.pbs.org/newshour/world/how-stalled-u-s-aid-for-ukraine-exemplifies-gops-softening-stance-on-russia>
53. Rimmer, M., & Barrett, T. (2024, April 30). *Senate passes \$95 billion package sending aid to Ukraine, Israel and Taiwan after months of delay*. CNN Politics. <https://www.cnn.com/2024/04/23/politics/senate-vote-foreign-aid/index.html>
54. Rosenberg E., Nostrand E.V. (2023, May) *The Price Cap on Russian Oil: A Progress Report*. U.S. Department of the Treasury. <https://home.treasury.gov/news/featured-stories/the-price-cap-on-russian-oil-a-progress-report>
55. Roth, A. (2024, 26 September). *Harris decries Trump's "proposals of surrender" as Zelenskyy visits White House*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2024/sep/26/zelenskyy-biden-white-house>
56. Schwennesen, P. (2024, March 15). *The U.S. Republican schism on Ukraine*. GIS Reports Online. <https://www.gisreportsonline.com/r/republican-schism-ukraine/>
57. Smeltz, D., & El Baz, L. (2024, August 22). *Americans see high stakes for Western security in Russia-Ukraine war*. Chicago Council on Global Affairs. <https://globalaffairs.org/research/public-opinion-survey/americans-see-high-stakes-western-security-russia-ukraine-war>
58. Smeltz, D., & El Baz, L. (2023). *American support for assistance to Ukraine has waned, but still considerable*. Chicago Council on Global Affairs. <https://globalaffairs.org/sites/default/files/2024-04/2023%20CCS%20Ukraine%20Brief%20FINAL.pdf>.
59. Smeltz, D., & Kafura, C. (2025, August 15). *Dramatic rise in Republican support for Ukraine*. Chicago Council on Global Affairs. <https://globalaffairs.org/research/public-opinion-survey/dramatic-rise-republican-support-ukraine>
60. Smeltz, D., Kafura, C., El Baz, L., Tama, J., & Busby, J. (2024, December 18). *US opinion leaders support continued aid to Ukraine*. Chicago Council on Global Affairs. <https://globalaffairs.org/research/public-opinion-survey/us-opinion-leaders-support-continued-aid-ukraine>
61. Spencer, K. (2025, March 6). *Is Trump's Russia reset overshadowing the Ukraine peace process?* Atlantic Council. <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/is-trumps-russia-reset-overshadowing-the-ukraine-peace-process/>
62. Stares, P. B., Carlough, M. (2024, October 9). *Why the U.S. presidential election matters for Ukraine*. Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/articles/why-us-presidential-election-matters-ukraine>
63. Stokes, B. (2023, February 17). *Divided US support shows time is not on Ukraine's side*. Chatham House. <https://www.chathamhouse.org/2023/02/divided-us-support-shows-time-not-ukraines-side>

64. Tama, J. *Bipartisanship Put to the Test: U.S. Policy Toward Ukraine, Israel, and Taiwan*. *Z Außen Sicherheitspolit* 18, 633–650 (2025). <https://doi.org/10.1007/s12399-025-01067-0>
65. Tama J. (2022, March 4). *Congressional Democrats and Republicans Are United in Confronting Russia. That Unity Won't Last*. Washington Post. <https://www.washingtonpost.com/politics/2022/03/04/ukraine-congress-bipartisan-trump-biden/>
66. Telhami, S. (2024, August 26). *More Americans want the US to stay the course in Ukraine as long as it takes*. Brookings Institution. <https://www.brookings.edu/articles/more-americans-want-the-us-to-stay-the-course-in-ukraine-as-long-as-it-takes/>
67. Thomson, C., Mader, M., Münchow, F., Reifler, J., & Schoen, H. (2023, November 6). European public opinion: United in supporting Ukraine, divided on the future of NATO. *International Affairs*, 99(6), 2485–2503. <https://academic.oup.com/ia/article/99/6/2485/7337112>
68. Trainer, J., Lokker, N., Taylor, K., & Certan, U. (2024, April 4). *Sanctions by the numbers: The Russian energy sector*. Center for a New American Security. <https://www.cnas.org/publications/reports/sanctions-by-the-numbers-the-russian-energy-sector>
69. Vakil, C. (2022, 13 May). Trump criticizes funding for Ukraine. The Hill. <https://thehill.com/homenews/administration/3487836-trump-criticizes-spending-for-ukraine/>.
70. Watling, J., Danylyuk, O., Reynolds, N. (2024, 18 July). *Preliminary Lessons from Ukraine's Offensive Operations, 2022–23*. The Royal United Services Institute for Defence and Security Studies. <https://www.rusi.org/explore-our-research/publications/special-resources/preliminary-lessons-ukraines-offensive-operations-2022-23>
71. Wike R., Fagan M., Gubbala S. & Austin S. (2024, May 8). *Growing partisan divisions over NATO and Ukraine*. Pew Research Center. <https://www.pewresearch.org/global/2024/05/08/growing-partisan-divisions-over-nato-and-ukraine/>
72. Zaslav, A., Foran, C., & Kaufman, E. (2022, 19 May). *Senate votes to pass \$ 40 billion Ukraine aid package*. CNN. <https://www.cnn.com/2022/05/19/politics/senate-vote-ukraine-aid-package/index.html>